

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVIII ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, Ч. 7, 1981 JULY-AUGUST, No.7, Vol. XXXVIII

ЗМІСТ

Ф. Малицький. Липень	1
М. Орест. Серпень	1
Л. Мосендз. Спаса й Маковія	1
У.П. Чи вміємо відпочивати	1
Резолюції XIX Конвенції СУА	2
XIX Конвенція СУА у знімках	4
О. Савицька. СУА у 80-их роках	6
Нові почесні членки СУА	7
М. Кушнір. Відкриття виставки українських килимів	8
Український Музей	9
Відзначення Відділів СУА XIX Конвенції	10
Вітаємо з уродинами	11
Л. Дражевська. З вікна тюрми і під тюрмою	12
Ю. Лаврінченко. З тюремних віршів. Проліски	13
Запрошуємо на весілля	14
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	16
А. Совачева. Кризь пориви життя	17
Вісті з Централі	18
СФУЖО	19
Our Life	21
Вишивка. Розшивки зі Сокальщини Т. Оніл	24
Харчування Л. Гриців. Рабарбар	25
Дописи з діяльності	26
Хроніка Округи Нью-Йорк	28
Посмертні згадки. Замість квітів	32, 33, 36
Розвага-забава	34

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uliana Llubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за зняттям серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці. **Люба Мазяр.** Запрошення на весілля.

Cover Illustration. **Luba Maziar.** Wedding invitation.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

© Copyright 1981, Ukrainian National Women's League of America, Inc.

International Copyright Secured — All Rights Reserved

Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова

Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови

Марія Томоруг — 2-га заступниця голови

Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови

Наталія Даниленко — 4-та заступниця голови

Упіта Ольшевіська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка

Розалія Полчі — англійська секретарка

Ольга Літелло — касирка

Іванна Ратич — фінансова секретарка

Ольга Гнатейко — вільний член

Оксана М. Куйбіда — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна

Оксана Ленець — культурно-освітня

Любов Волинець — музейно-мистецька

Ольга Гайдук — виховна

Анна Кравчук — суспільної опіки

Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій

Ірена Чайківська — пресова

Ірена Куровицька — зв'язків у Нью-Йорку

Марта Федорів — зв'язків у Вашингтоні

Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова

Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки

Евгенія Новаківська

Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт

Наталія Даниленко — Філадельфія

Оксана Шурова — Нью Йорк

Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк

Ліда Гладка — Нью Джерсі

Марія Почтар — Округа Огайо

Марія Семків — Чикаго

Марія Гижка — Нова Англія

Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Glroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ЛИПЕНЬ

Липневий день блакитним горном диха,
Немов черінь, палахкотить панель,
Срібlistий лист зомлів і скніє стиха,
Гаряче місто все, немов піску пустель.
На брук упала тінь стрункої стріхи,
Іду кудись поміж гранітних скель.
Думки заковано у ромби й спеку,
А там — в озерах синіх — плав лелеки.

Зів'яний лист... і все мені байдуже:
Куди у спеку йду? Хто я такий?
І враз війнув провулком вітер дужий,
Пахучий степ приніс мені чутки,
Що липа розцвітає в тьмяній тузі,
Що ядреніють житні колоски...
І так мені збагнулося в простори,
Де вітер корить срібла врунне море.

ЧИ ВМІЄМО ВІДПОЧИВАТИ?

Літні місяці це для більшості з нас молодих і старших, пора на відпочинок, вакації. Ми повинні за цей час набрати нових сил до праці чи науки. Хочеться теж у тому часі виконати чи пережити щось таке, на що під час року праці нема часу чи можливостей; побачити рідних чи знайомих, які живуть далеко. Здавалося б що нема нічого легшого і простішого. Кінчається наука, чи надійшов час відпочинку і ми звільнені від щоденних зайнять, робимо те, що нам найбільш до вподоби, про що мріємо. Очевидно, що ми в тому обмежені нашими матеріальними спроможностями чи родинними умовами. Але у державі де живемо та й в більшості країн де живуть українці поза межами батьківщини, маємо ши року скалю можливостей на літній час.

Для молоді табори, що їх організують не тільки молодечі організації, але й різні установи дають нагоду пережити романтику життя серед природи, задоволення з подолання труднощів, проявити і виробити в собі здібність жити в гурті, чи вивчити щось нове. Гарвард, УВУ у Мюнхені, Католицький Університет у Римі та інші установи влаштовують літні курси та семінари. Крім знання мови, культури, історії є це нагодою до пізнання земляків з різних сторін світу. Подорожні бюро влаштовують цікаві прогулянки, теж в Україну. Все це незвичайні нагоди для приємних і корисних вакацій.

Але здавалося б що найповнішим, найкращим відпочинком є безрух. Лежати під соняшним промінням на пляжі, вслухатися у плескіт морських хвиль, або шум гірської річки. Може, час від часу ввійти назустріч морським хвилям, або плавати по спокійному плесі озера, або рвучкому струмені ріки.

Але ж відпочинок потрібний не тільки нашим тілам. Він ще необхідний для нашого ума й душі. Насправді, які не були б наші вакації то завжди скоріше і легше відпочити нам фізично ніж душевно.

СЕРПЕНЬ

Спокою й кротости прийшла пора ясна,
Зичливий поїть зір і вабить добрі душі:
У листі лvgднім поломеніють груші
І між дерев стоїть велика тишина.

І помисли, як легкі кораблі,
Причал покинули і мають корогвами, —
І радісно плывуть садами і гаями
По руно золоте серпневої землі.

ЛЕОНІД МОСЕНДЗ

СПАСА Й МАКОВІЯ

... В поліття з літа йде волинський шлях
Минулися суниці, йдуть чорниці,
Повійка поснувалась по стернях,
І теплі пахощі живиці й глици
Змішалися із духом по грибах,
Із ароматом гречки-медуниці...
Й приймає лагідно сухий пісок
У теплу глиб важкий утомний крок.

Крізь деревлянську землю Лада-юнка
Навесні несла китицю надій.
Помона-молодиця крочить струнко
З кошем врожаю. Спас і Маковій
Благословляють плідности дарунки:
Колосся, мед, цілющий деревій,
Грушки, сливки і яблука рум'яні,
Що їх на свячення принесли зрання...

Душевно відпочивати це далеко складніша й особлива вмільсть і здібність. Передусім важко відігнати від себе докучливі думки і турботи. Інколи вони самі собою не такі вже важливі й великі, але кружляють, оточують нас наче рій надоїдливих ос. Вони товаришать нам, переслідують і йдуть з нами чи то у мандрівку чи на золотистий пляж, або зелені гори.

І от велика вмільсть панувати над своїми думками й почуваннями, вмїти відсунути їх, або тільки очистити від малих і докучливих справ. Забарвити зеленою надією сірі турботи, що важкими каменями, або й дрібними камінцями давлять і мулять наші думки й почування. Вмільсть панувати над своїми думками, вести їх у бажаному напрямі не легка. Її треба виробити в собі вправами, роздумами над тим, що позитивне й корисне. Відрізняти важливе від дрібного, не дозволяти, щоб дрібне засипало велике й добре, сіре забарвити надією. Вмїти мріяти й бажати гарного, забувати про зле. Ці вмїлості принести можуть полегшу в особистому житті, але придалися б і в громадському, де часто мале, дрібне, особисте заспанє це, що важливе й суттєве.

Тож залишім на тому боці наші злі думки й турботи. Відпочиваймо не тільки тілом, але й душею.

У.Л.

XIX КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ 23-ГО — 25-ГО ТРАВНЯ 1981 Р.

РЕЗОЛЮЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА

Підтримуючи резолюції попередніх Конвенцій, пропонуємо:

1. Конвенція доручає Округам і Відділам звертати більше уваги на організаційні справи. Продовжувати акцію приєднання членів до Відділів. Зокрема старатися скріпити Відділи, що вже існують, та закладати нові.

2. Посилити збирання адрес, щоб ширше розвинути акцію приєднання вільних членок.

3. Для кращого познайомлення членства з організацією та вишколення її провідниць, Конвенція доручає Округам переводити міжокружні та окружні організаційні конференції, а також вишкільні семінари для голів та організаційних референток Відділів.

4. Для пропагування Союзу Українок вживати всяких засобів преси, радія, телебачення, а теж влаштовувати для цього "Дні Союзянки".

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

1. З огляду на те, що в 1983 році припадає п'ятидесятиліття від часу страшного голоду в Україні, культурно-освітні референтки повинні включити в свою програму підготовку до відзначення цієї трагічної події.

2. Проводити підготовку до відзначення 100-річчя українського організованого життя в Америці, яке припадає на 1984 рік. Це включало б ознайомлення з історією українського поселення в Америці, записи розповідей давніх іммігрантів, імпрези для ширшої громади, яких темою було б поселення українців в Америці.

3. Проводити освітню працю серед членів США, підкреслюючи значення прийняття християнства в історії України, також включитися у всегромадську підготовку до відзначення 1000-ліття християнства в Україні.

Піддержуючи резолюції попередніх Конвенцій, пропонуємо:

4. Старатися плекати українську мову. Здійснювати це, вживаючи таких засобів:

а) курси української мови різних ступенів
б) поширювання українських книжок і періодиків, а у випадку радянських видань викривати (або звертати увагу) на пропагандивні елементи, які необізнаний читач може легко не добачити, або сприйняти за правду,

в) спільне читання книжок і статей

г) організування виставок книжок і преси, випозичалень книжок та читалень.

5. Звернути особливу увагу на підготовку програм на звичайні сходи Вдділу, дбаючи про те, щоб програма була цікава, корисна та притягала членок до участі в сходах.

РЕФЕРЕНТУРА МИСТЕЦТВА І МУЗЕЮ

Конвенція США відзначає з великим вдоволенням постійний розвиток Українського Музею в Нью-Йорку та його велику виховну та інформативну роль. Після майже 5-річного існування музею стало очевидним, що створення цієї установи було одним з найтриваліших досягнень США. Щоб продовжувати його розвиток, треба:

1. Дбати про збагачення Українського Музею новими експонатами.

2. Працювати по громадах над приєднанням членів до Українського Музею.

3. Вишукувати предмети народного мистецтва в громадах, реєструвати їх та робити з них прозирки.

4. Продовжувати акцію збирання знімків з початків поселення в Америці, знімків історичного значення до Другої світової війни в Україні, еміграційного життя в Європі та дбати про збереження знімків сучасного життя в Америці.

5. Підсилювати крамничку Українського Музею в Нью-Йорку дарунками предметів прикладного мистецтва для продажу.

6. Організувати Гуртки Любителів Народного Мистецтва для кращого пізнання його та пропагування чистоти в відтворюванні українського народного мистецтва.

7. Дбати про високий рівень виставок українського народного мистецтва за співпрацею мистців та знавців народного мистецтва.

8. Конвенція закликає всі Відділи влаштовувати "Тиждень Українського Музею" разом з відповідною імпрезою і продажем жетонів.

9. Для забезпечення існування Українського Музею, XIX Конвенція США взиває членів включитися в кампанію збирання фондів на розбудову музею зокрема на створення постійного Фонду Українського Музею, з відсотків якого можна було б удержувати музей.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

1. Виховна Комісія піддержує план 64-го Відділу Союзу Українок Америки, щоб видати книжку дитячої творчості з нагоди 1,000-ліття Хрищення Руси-України.

Піддержуючи резолюції попередніх Конвенцій, стверджуємо, що:

2. Ведення світличок у великій мірі допоможе батькам дати дітям тривкі основи любови до нашої української спадщини. Для вдержання вже існуючих і можливості творення нових світличок треба:

3. Зладити списки дітей у дошкільному віці і заохочувати їхніх батьків, щоб зголошували дітей до світличок.

4. Влаштовувати семінари, реферати й доповіді на виховні теми для батьків.

5. Діяти в порозумінні з іншими виховними громадськими і церковними чинниками, щоб знайти їхню моральну та матеріальну підтримку.

6. Влаштовувати конкурси дитячої літератури і творчості.

7. Видавати учбові матеріали (посібники) для ведення світличок у формі стрічок, книжок тощо.

8. Творити світлички для англомовних дітей з метою навчання їх української мови.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

1. Українська людина в Рідному Краю є у великій потребі. Наш обов'язок підтримати її в цю хвилину, щоб врятувати від заломання і відчаю.

2. Стверджуючи дальшу потребу моральної і матеріальної опіки для старших віком наших людей в лікарнях і приватних домах Суспільна Опіка на місцях вимагає організаційної дії цілої громади. Відділи СУА повинні стати ініціаторами Об'єднаної Суспільної Опіки. Давніше почату працю продовжувати і розвивати.

3. Особливу увагу приділити українській молоді в її намаганні здобути освіту та професійне і фахове знання.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

1. Зобов'язується пресових референток Відділів збирати передплати на "Наше Життя" — виповнити формуляр та переслати його разом з чеком до адміністрації "Нашого Життя". У випадку, коли такої референтки немає, робить це касирка.

2. Від наступного року поміщувати в журнали "Наше Життя" хроніку Округ, яку повинні опрацювати пресові референтки Округ на підставі матеріалів надісланих Відділами. Хроніку переслати у визначеному реченці до редакції "Нашого Життя". За виготовлення і своєчасну висилку хроніки, відповіді дає голова Окружної Управи. За Відділами дальше залишається право присилати дописи один раз в році.

Піддержуючи резолюції попередніх Конвенцій, пропонуємо:

3. Підтримувати журнал "Наше Життя" дорогою приєднування передплатників і кольпортажу, збірка-

ми на Пресовий і Запасний Фонди, влаштуванням імпрез на користь "Нашого Життя".

4. Давати моральну підтримку журналові, читаючи його, обговорюючи порушені теми, кореспондуючи з редактором.

5. Проводити в Округах вишкільні курси для пресових референток, такі курси повинна вести фахова особа.

6. Влаштовувати засідання відділових пресових референток з пресовою референткою Округи. Обов'язково творити при Округах Пресові Комісії.

7. Відділи СУА повинні й надалі підтримувати і пренумерувати кварталник СФУЖО "Українка в світі".

УХВАЛИ ФІНАНСОВОЇ КОМІСІЇ

З уваги на нестабільність економічної ситуації, яка в значній мірі впливає на можливості реалізування наших плянів та завдань, СУА мусить підвищити якість своєї фінансової активності. Тому Конвенція:

1. Доручає Відділам притримуватись мінімальної членської вкладки 1.00 дол. місячно.

2. Схвалює піднесення річної вкладки Відділу до Централі 20%, а Пенсійний Фонд на 20.00 дол. річно.

3. Доручає Відділам збирати передплату журналу "Наше Життя" разом з вкладкою.

4. Закликає членів і читачів "Нашого Життя" складати датки з різних нагод на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

5. Закликає членів виконати постанову XVIII Конвенції — збільшити Запасний Фонд "Нашого Життя" на 75,000.00 дол.

6. Доручає Окружним Управам частинно покривати кошти подорожі голів Окружних Управ на засідання Головної Управи.

* * *

1. Рекомендує всім Відділам стати членами, добродіями і меценатами Українського Музею.

2. Рекомендує, щоб кожний Відділ придбав щонайменше одного мецената Українського Музею.

3. Рекомендує, щоб Відділи підвищили річні пожертви для Бабусь до 100.00 дол.

Резолюційна Комісія

Марія Савчак, Уляна Любович, Христя Навроцька.

В нарадах XIX КОНВЕНЦІЇ взяло участь 213 управнених до голосування членок, в тому: членок Головної Управи СУА — 30, голів Відділів СУА — 51, заступниць голів Відділів — 2, делегаток — 129, вільних членок — 1. Разом 213

Головну Управу СУА вибрано односторонньо. Резолюції прийнято односторонньо.

XIX КОНВЕНЦІЯ СУА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ 23-го ДО 25-го ТРАВНЯ 1981

Преосвященніший Владика Кир Степан входить до будинку школи, щоб зустрітися з Головною Управою СУА

Зустріч з Преосвященнішим Владикою Кир Степаном. Зліва о. Тома Бариляк, Олександра Різник, Марія Савчак, Олександра Кіршак, Любов Волинець, Люїза Сакс, Оріся Лончина, Марія Томоруг.

Зустріч з Преосвященнішим Владикою Кир Степаном — справа: Іванна Рожанковська, Христя Навроцька, Лідія Колодчин, Олена Процюк, Ольга Муссаковська, Іванна Мартинець

Meeting with His Eminence, Bisop Kyr Stephan.

Засідання Головної Управи СУА напередодні XIX Конвенції:
Зліва I. Христя Навроцька, Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська, Ірина Кіндрачук, Олександра Різник, Марія Савчак (закрита).
II. Іванна Ратич, Олександра Кіршак, Марія Томоруг, Христя Навроцька

III. Іванна Мартинець, Марія Семків, Марія Гужа, Тетяна Дурбак, Лідія Гладка
IV. Тетяна Дурбак, Лідія Гладка, Олена Процюк, Ірина Лончина.

фото У. Любович

Meeting of the UNWLA National Board on the eve of the XIX Convention.

Відкриття нарад XIX Конвенції СУА. Зліва: Ірена Чайківська — секретар, Лідія Бурачинська — почесна голова СУА, Іванна Рожанковська — голова СУА (промовляє)
*Opening of the XIX Convention of the UNWLA, Inc.
 Photo: Meva Photo Studio.*

На залю нарад вносять прапори
The flags being brought into the Convention Hall. Photo: Meva Photo Studio.

Члени Головної Управи входять на залю нарад.

Справа: Л. Бурачинська, О. Різник, Л. Волинець, Х. Навроцька, М. Томоруг, І. Чайківська, М. Савчак, О. Кіршак, І. Ратич, У. Любович, І. Кіндрачук, Д. Маркус, І. Руснак, І. Лончина, Т. Савицька.

Members of the UNWLA National Board entering the Convention Hall. From right: L. Burachynska, O. Riznyk, L. Wolynetz, C. Nawrocka, M. Tomorug, I. Czajkiwsky, M. Sawchak, O. Kirshak, I. Ratyck, U. Liubovych, I. Kindrachuk, D. Markus, I. Rusnak, I. Lonchyna, T. Sawycka.

Голови Округ входять на залю нарад. Зліва: Лідія Колодчин (Дітройт), Наталія Даниленко (Філадельфія), Оксана Щурова (Нью-Йорк), Лідія Гладка (Нью-Джерсі), Іванна Мартинець (Півн. Нью-Йорк), Марія Почтар (Огайо), Марія Семків (Чікаго), Марія Гижжа (Нова Англія), Тетяна Дурбак (Південний Нью-Йорк), Ольга Муссаковська — (Голова Контрольної Комісії).

Regional Presidents entering the Convention Hall. From left: L. Kolodchin (Detroit), N. Danylenko (Philadelphia), O. Szczur (New York), L. Hladky (New Jersey), I. Martynetz (Upstate New York — North), M. Pocztar (Ohio), M. Semkiw (Chicago), M. Hezzey (New England), T. Durbak (Upstate New York — South), O. Mussakowsky (Chairwoman of the Controlling Committee). Photo: Meva Photo Studio.

МАТЕРІАЛИ ХІХ КОНВЕНЦІЇ СУА

Під час ХІХ Конвенції СУА, присутні мали можливість вислухати ряд цікавих доповідей чи то на окремих комісіях чи на панелях. Деякі помістимо у

чергових числах "Нашого Життя". У біжучому числі читачі можуть познайомитися з доповіддю, яка входила у програму панелю.

СОЮЗ УКРАЇНОК У 80-ИХ РОКАХ

В 1978 році СУА створив нову категорію членок: вільні членки. Дотепер вільних членок є дуже мало — менше як 40 (а в Союзі Українок всіх разом коло трьох і пів тисячі членок).

Так, як є тепер, вільна членка належить безпосередньо до самої організації СУА (поминаючи Відділ). Вона платить вкладку. Від СУА вона дістає "Наше Життя" та святкові побажання. Вона не дуже активна... і не дуже багато є таких, як вона.

Та в тій категорії може бути великий зріст та велика діяльність у 80-тих роках. Тут є велика потреба, і тут СУА може зробити важливу працю. Союз Українок може бути джерелом українства для тих, що живуть далеко від других українців.

Без сумніву, активність у Відділах є багато краща. СУА є побудований на Відділах. Спільними силами все можна більше зробити. У Відділах є обмін думок, товариське життя, співпраця, як також і фінансова база.

Та не все може українська жінка належати до Відділу. Українці, головне молоде покоління та професіоналісти, є щораз більше розпоршені по Америці. Увійшовши в американське середовище, знаючи мову, маючи скінчені тутешні школи, українці вже не тримаються гета. Часто через працю родини переїжджають до інших місцевостей. Інші їдуть на студії, а деякі переселяються через стан здоров'я. Причини різні, але факт є, що знаходимо у 80-тих роках українських жінок у майже кожному стейті.

У багатьох випадках ці жінки є самотні або частини маленької групки. У багатьох випадках часто і не знають, де знайти інших українок в околиці (СУА може їм допомогти сконтактуватися з іншими союзнянками, що живуть не занадто далеко. Хто знає, за якийсь час їх число може збільшитися, і тоді створять Відділ).

Вони тепер не мають як належати до Відділу, Союз Українок для них може бути так само — як не більше — важливий, ніж для дійсної членки Відділу.

Подумаймо, яку то працю провадить СУА, і як та праця може бути дуже важлива для вільної членки.

Перша і може найважливіша ділянка є виховна. Для тих віддалених від наших осередків СУА може бути джерелом інформації і виховних матеріалів.

Ми знаємо, що виховання дітей в українським дусі та плекання української мови є дуже важке завдання навіть для тих, що мають всі засоби української громади: українські школи, світлички, молодечі організації. Виховувати українських дітей, де не має других українців, багато важче.

СУА є у надзвичайно добрім становищі, щоб

доповідала — **ОЛЕНКА САВИЦЬКА**

помогти такій жінці. Вже дотепер видруковано багато дитячих книжок та випрацьовано чудові матеріали для світличок. Ми можемо підготувати матеріал, який такій українській мамі допоможе, а саме: списки книжок, інформацій щодо матеріалів та підручників, та може щось таке, як, наприклад, пляни праці — домашні праці — для малят.

У ділянках культурно-освітніх чи мистецтва, вільна членка може також багато скористати з членства — а також і багато з себе дати.

Живучи в американським середовищі, вільна членка мимоволі активна у тій громаді. Вона може зробити величезну працю. Ми, як українці, повинні більше дбати про те, щоби впливати на середовище, в яким живемо. У співпраці з не-українськими організаціями, до яких належимо (чи то професійні, шкільні, спортові тощо), можна не-українськими руками ширити знання про Україну, про нашу культуру, про мистецтво. Вільна членка, маючи від СУА відповідні ідеї, пляни, матеріали — може бути багато більше активна у своїм середовищі. Дуже часто українці, одиниці чи то маленькі громади, роблять виставки чи беруть участь у фестивалях. СУА може підготувати вказівки, брошури та інші матеріали, щоб не тільки улегшити цю працю, але й поставити такі виставки на професійному рівні. Такий опрацьований матеріал буде помічний не лише вільним членкам, але і Відділам.

Та як знайти кандидаток на вільні членки? Найважливіше джерело це наші теперішні членки. Можна також дати оголошення до преси. "Наше Життя" може писати про діяльність тих вільних членок. Найважливіше, щоб ми і громада знали, що таке вільні членки, і тим самим яку програму СУА для них опрацьовало.

На мою думку важлива частина нашої програми у 80-их роках повинна бути на полі придбання якнайбільшого числа вільного членства.

Мета:

- затримати віддалених поселенців при українстві,
- притягнути тих, що через будь-які причини не можуть належати до Відділу,
- пристосувати програму з кожної ділянки праці і підготувати матеріали для вільних членок,
- бути для них джерелом інформацій
- може найважливіше — тримати з ними тісний зв'язок.

Якби вдалося нам таку програму перевести на більшу скалю, користь буде подвійна: не тільки побільшимо число членства, але також допоможемо затримати почуття приналежности тим, що віддалені від наших громад.

НОВІ ПОЧЕСНІ ЧЛЕНКИ СОЮЗУ

В часі XIX Конвенції СУА голова СУА Іванна Рожанковська проголосила надання почесного членства довголітній членці СУА Оленксандрі Різник за її заслуги для організації та членці СУА Лідії Крушельницькій за її працю для молоді в ділянці української культури.

ОЛЕКСАНДРА ЛИКТЕЙ РІЗНИК

Голова СУА Іванна Рожанковська вручає грамоту почесній членці СУА Олександрі Різник

UNWLA President, I. Rozankowska, presenting UNWLA honorary member, O. Riznyk, with a certificate. Photo: Meva Photo Studio.

Довголітня членка СУА, бувша голова 53-го Відділу СУА, бувша голова Округної Управи Округу Нью-Йорк, а в останніх двох каденціях перша заступниця голови СУА.

Олександра Різник цікавилася здавна збіркою народнього мистецтва, яка була власністю СУА. Вона була головою музейного комітету перед відкриттям музею, очолювала впродовж перших двох років Управу Українського Музею. Своєю жертвенною довголітньою працею Олександра Різник заслуговує на нашу пошану і вдячність.

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

"Товариство Бойківщина", голова Мирон Утриско — 4
Оксана Салдит — 4

Щиро дякую
Марта Зелик,
завідуюча фотографіями

УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЛІДІЯ КАРАТНИЦЬКА-КРУШЕЛЬНИЦЬКА

По закінченні іспитом зрілості гімназії "Рідної Школи" в Станиславові студювала музику й драму в львівській державній Консерваторії, осягнувши в 1939 р. диплом в класі проф. Адама Дідура.

В еміграційнім періоді включилася в мистецьке життя в українських театрах та концертах. В США

Голова СУА Іванна Рожанковська вручає грамоту почесній членці СУА Лідії Крушельницькій.

UNWLA President, I. Rozankowska, presenting UNWLA honorary member, L. Krushelnycka, with a certificate. Photo: Meva Photo Studio.

працювала в студії Йосифа Гірняка, а 1965 р. перебрала ведення студії мистецького слова від Олімпії Добровольської й веде її до сьогодні. Праця в Студії це не тільки вистави, а в першу чергу виправлення вимови, акценту та лінії української мови.

Праця з "дітьми" від 7 до 30 років. Студійці виконують мистецькі програми громадських національних та літературних вечорів, з драматичними п'єсами об'їздять Америку та Канаду.

Головна ціль це чиста українська мова, пізнання нашої поетичної та драматургічної спадщини.

ДЯКУЄМО

Неприйнятий гонорар у висоті 20.00 дол. за показ писання писанок складаю на Український Музей.

Александра Ощудляк, членка 65-го Відділу СУА

Пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", складаючи щирю подяку п. Тані Оніл — Філадельфія за товариську-союзнянську прислугу під час XIX Конвенції СУА

Марія Крамарчук,
47 Відділ СУА Рочестер, Н. Й.

В суботу 23-го травня 1981-го року в год. 4:45 по полудні я прибула до Balch Institute for Ethnic Studies, у Філядельфії. В цьому модерному, чудово запроектованому будинку було ще темно. Але за 15 хвилин двері відчинилися, світло засвітилося і добровольці господарського комітету США вже готували сир з виноградом та кабаносами, канапки, торти, солодке, а також соду, вино і т. п. Треба було подивляти метушню в Східній Галерії де пишно та по-мистецькому прибрані тарілки різних присмаків являлися на столах.

В Західній Галерії Balch Institute наша виставка килимів висіла чекаючи на відвідувачів. Кімната ідеально надавалася на виставку: комбінація високої стелі із проектом Зенона Фещака, який добровільно запроектував виставку, привертала увагу глядача на кожний килим. Всього було 19 килимів з колекції Українського Музею в Нью-Йорку. Пояснення до експонатів вже були на місцях, вступне слово про килими вже висіло біля входу, а у вікні був великий напис, який сповіщав "Українські Килими" усім, що проходили. Мені залишилося тільки покласти на місце каталоги-брошури, які були видруковані укра-

Відкриття виставки килимів в Balch Institute 23-го травня 1981 р.

Opening of the Ukrainian kilim exhibit at the Balch Institute.

Килим з виставки в Balch Institute, власність Українського Музею. Перемишль, Західня Україна. 1920 рр. Основа з конопляних ниток з різнокольоровою вовняною пряжею тканною перебором. Геометричний взір наслідує вишиті зразки. В лівому куті килима ініціали "OK" — проект Ольги Кульчицької, виконання Ольги Кульчицької.

Ukrainian Kilim from the exhibit at Balch Institute, belonging to the Ukrainian Museum; 102 x 57 1/2 inches. Peremyshl, western Ukraine, 1920's. Flat tapestry-woven rug. Hemp warp and wool wefts, polychrome wool yarn. Geometric design attempting to imitate embroidery pattern; in the left side corner initials "OK". Designed by Olena Kulchytsky and woven by Olha Kulchytsky.

їнською та англійською мовами безкоштовно фірмою Sears, Roebuck and Company.

Біля 7-ої год. вечора наші гості почали приходити. Значна частина гостей складалася з делегаток на 19-ту Конвенцію Союзу Українок Америки, яка відбувалася у Філядельфії. Ми також вітали представників міського уряду, членів управи Balch Institute та інших визначних гостей, як от, Аліс Ікен з Pennsylvania Council on the Arts, (ця установа дала фонди на влаштування виставки килимів) та Марія Шуст, директор Українського Музею.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по 5,000.00 дол. — Василь і Лідія Киї, — фундатор, Марія Ясінська Мурована — фундатор.

по 1,000.00 дол. Ярослав Плєскун, меценат вдруге, 11-ий Відділ СУА, Трентон, меценат, дар від Філімона Калитчука в пам'ять дружини Стефанії;

400.00 дол. — 28-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж.;

185.00 дол. — Лідія Киї;

по 100.00 дол. — 9-ий Відділ СУА, Бінгтон, Н. Й. 52-ий Відділ СУА, Філядельфія, Пенн., Анна Макух з Родиною, Ярослав Зубаль, д-р Ярослав Сидорак.

80.00 дол. — Дарія і Микола Лебеді;

75.00 дол. — д-р Остап Котик-Степанович, (пожертва Більдінг Фонд);

по 50.00 дол. Роман М. Фенчинський, д-р Софія Сивак, д-р Юліян і Ольга Гної, Володимир і Анна Раки;

по 30.00 дол. — Александра і Іван Різник, Анна Никифоряк;

по 25.00 дол. — Евдокія Блавацька, Стефанія Пушкар, Ірина Бережницька, д-р Богдан Панасюк;

по 20.00 дол. — д-р Леонід Мостович, Віра Марія Микитин з нагоди вінчання через 11-ий Відділ СУА, Трентон, Н. Дж., д-р Віталій Богданів;

по 10.00 дол. — д-р Марія Дицьо, Микола і Лідія Бульби, Марія Погорецька, Іван Парфанович, Санді Вальш, Александер і Софія Скоп, Стефан Мартиняк;

6.00 дол. — Катерина Василькевич;

по 5.00 дол. Ізидора Боярська, Александер Михалек;

2.48 дол. — Оксана Коропецька.

Сердечно дякую
Дарія Байко,
адміністративний директор.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Наталія Даніпенко, Сомердейл, Н. Дж. — обгортка, крайка, лента до прибрання голови, сорочка — (Заліщики);

Ольга і Богдан Дубики, Трентон, Н. Дж. — буковинська скатерть з 1910 р.;

Марія Гретчин, Асторія, Н. Й. — 3 гerdани до голови з 1930 рр.;

Анна Кізима, Нью-Йорк, Н. Й. — жіноча і мужеська крайки з 1930 рр. зразки вишивки до сорочки (Теребовля);

Михайло Кладочний, Боффало, Н. Й. — дерев'яний хрест власної роботи;

д-р Володимир Кліш, Філядельфія, Пенн. — мужеська сорочка, полуботок;

Ольга Кореньовська-Ангельська, Чикаго, Ілл. — жупан зі Струсова, повіт Теребовля з 1931 р. Вовняна тканина запаска, 79 знімків з поясненнями;

Марія Куца, Джерзі Сіті, Н. Дж. — спідниця, сорочка, запаска і корсетка 1920 роки, повіт Перемишль;

Ярослава Кулик — скляні корали;

Марія Ясінська-Мурована, Вільмінгтон, Дел. — чоловіча свита.

Оксана Салдит, Боффало, Н. Й. — мужеська сорочка — полуботок з 1890 рр.;

Одрей Сміт, Філядельфія, Пенн. — дві вишиті сорочки.

Щиро дякую — **Марія Шуст**,
директор.

Офіційне відкриття почалося о год. 8-ій. Марк Столарік, директор Balch Institute, розпочав програму привітання усіх гостей та подякою Союзові Українок Америки та Українському Музеєві за їхнє спільне спонзування виставки. Він також нам представив Balch Institute як один з найвизначніших центрів етнічних студій в Америці. Опісля, Дарія Шуст, заступниця голови конвенційного комітету, перебрала слово від д-ра Столаріка та вміло провела решту програми.

Еленор Вайт, заступниця мейора міста Філядельфії, привітала Конвенцію СУА від міста і подарувала голові СУА Іванні Рожанковській мініатюрний Liberty Bell. Радний Ендерсон, відзначаючи роботу Союзу Українок Америки, передав грамоту пані Рожанковській та Наталії Даниленко, голові Округи Філядельфії.

Богдан Цимбалістий, голова управи Українського Музею, описав гостям роботу музею та подякував Balch Institute за їхню співпрацю. Після слова д-ра Цимбалістого прийшла моя черга. Як

координаторові цієї виставки мені припала честь та приємність відзначити всіх, хто причинився до успіху виставки килимів. Усі присутні рясними оплесками виявили свою подяку членам оціночної комісії, жертводавцям, 67-ому Відділові СУА, професіоналістам, які жертвували свій час, адміністрації Balch Institute та Українського Музею в Нью-Йорку.

Ми також не забули згадати передбачливість тих жінок, які в 1933-ому році закупили колекцію народнього мистецтва у Львові. Цей оригінальний закуп став ядром теперішньої виставки Українського Музею та уможливив вечір, в котрім ми брали участь.

Після перекуски в мілім товаристві гості почали поволі розходитися. Світла погасли, двері зачинено. Ми сподіваємося, що всі учасники вечора приємно згадуватимуть це відкриття.

Виставка килимів в Balch Institute буде відкрита денно до 11-го серпня. Раджу всім мешканцям та відвідувачам Філядельфії вступити до Balch Institute та оглянути наші українські килими.

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Анна Сохоцька, 47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н. Й. — 2 вишиті серветки.

Ярослава Гудзяк, 68-ий Відділ СУА, Сиракузи, Н. Й. — вишитий рушник, 4 плястикові підкладки під тарелі.

Софія Барусевич, 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н. Й. — вишивана торбинка;

Магдалина Квас, 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н. Й. — 3 вишиті серветки;

Софія Лонишин, 65-ий Відділ СУА, Нью Бронсвік, Н. Дж. — 2 жіночі кептари;

43-ій Відділ СУА, Філадельфія, Пенн.: 1 вишита серветка, підставка на олівці, подушечка на голки — 1 більша і 4 менші, лялька в полтавському одязі роботи Лесі Яцкевич, 2 керамічні збаночки, роботи М. Тарнавської;

49-ий Відділ СУА, Боффало, Н. Й. — Марія Паньків: 8 подушечок на голки;

91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Пенн. — Марія Корчева: 1 вишита сорочка;

Мирослава Стахів — 100 мап "Україна у Вишивці".

Дуже сердечно дякую
Ірина Волосянська
завідувач крамничкою У. М.

Працівники канцелярії СУА, які працювали під час XIX Конвенції. Сидить директор канцелярії — Марта Данилюк. Стоять зліва: Омеляна Рогожжа, Наталка Дума, Ірина Комар

Складаю щиро-сердечну подяку за поміч в крамничці Українського Музею на фестивалі в Голмдел, Н. Дж.: Помогали: Анна і Роман Бідяки, Надія Данилюк, Олег Данилюк, Дарія Витанович, Лідія Гладка, Лідія Гайдучок, Мироліуб Лозинський, Надія Новицька.

Щира подяка
Ірина Волосянська

ВІДЗНАЧЕННЯ ВІДДІЛІВ СУА НА XIX КОНВЕНЦІЇ

Комісія точкування у складі: Ольга Гнатейко — голова, Марія Томоруг, Іванна Ратич і Марія Савчак — члени подає вислід точкування Відділів СУА, який був опрацьований на підставі звітів точкувань Відділів. Проект точкування, схвалений на 3'їзді Голів Округних Управ СУА у травні 1979 р. був подуманий на те, щоб дати змогу Відділам оцінити свою працю у нашій організації.

Відділи, які були відзначені на Конвенції за 100 точок і більше кожного року протягом 2-ох років:

	ВІДДІЛ	ТОЧКИ
ПЕРШЕ МІСЦЕ	64-ий	690
	1-ий	555
	47-ий	580
ДРУГЕ МІСЦЕ	83-ий	560
	13-ий	415
	59-ий	410
ТРЕТЄ МІСЦЕ	65-ий	450
	99-ий	405
	116-ий	420
	8-ий	355
ЧЕТВЕРТЕ МІСЦЕ	28-ий	355
	33-ий	385
	38-ий	330
	57-ий	355

Відділи, які досягнули 200 точок, або більше протягом двох років були відмічені на Конвенції:

ВІДДІЛ	ТОЧКИ
75-ий	360
78-ий	340
82-ий	355
93-ий	340
3-ий	210
5-ий	255
7-ий	305
11-ий	255
17-ий	255
20-ий	220
22-ий	245

ВІДДІЛ	ТОЧКИ
23-ий	235
24-ий	220
43-ий	285
49-ий	230
51-ий	210
53-ий	280
54-ий	245
63-ий	310
67-ий	220
71-ий	240
73-ий	235
76-ий	220
80-ий	210
84-ий	200
86-ий	225
89-ий	290
91-ий	230
92-ий	230
96-ий	250
103-ий	265

Відділи, які досягнули 100 точок і більше тільки за один рік:

1979 р	ВІДДІЛ	ТОЧКИ
	12-ий	100
	70-ий	150
	72-ий	100

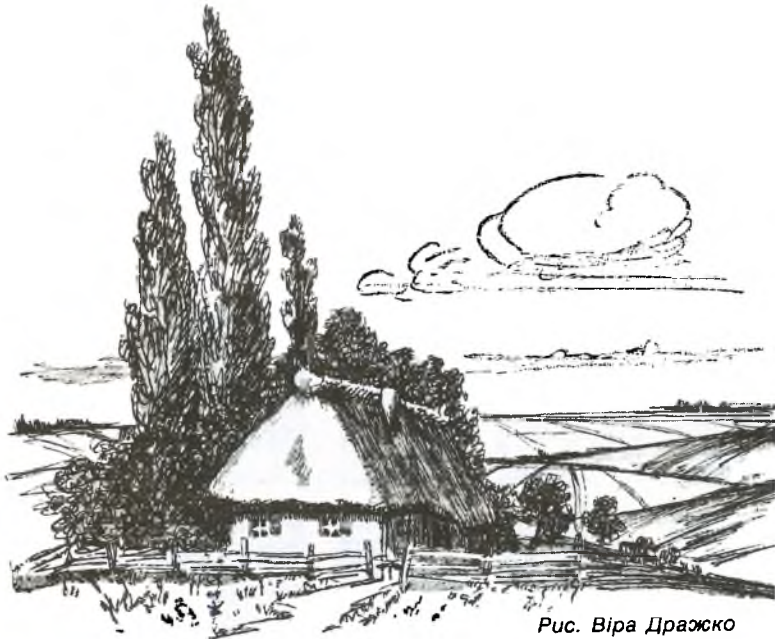

Рис. Віра Дражко

ВІТАЄМО ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ В ЛИПНІ

КАНДИБА ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ — нар. 7-го липня 1928 р.

ШОВКОВИЙ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ — нар. 7-го липня 1950 р.

КАЛИНЕЦЬ ІГОР МИРОНОВИЧ — нар. 9-го липня 1939 р.

ГЕЛЬ ІВАН АНДРІЙОВИЧ — нар. 14-го липня 1937 р.

МАТУСЕВИЧ МИКОЛА ІВАНОВИЧ — нар. 19-го липня 1946 р.

ХАРЧЕНКО ГРИГОРІЙ МОКОЛАЄВИЧ — нар. 29-го липня 1958 р.

ПЕРЕРВА ВАСИЛЬ ТИМОФІЙОВИЧ — нар. 31-го липня 1917 р.

РИТКОВ ПАВЛО ТИМОФІЙОВИЧ — нар. 30-го липня 1930 р.

ВІТАЄМО ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ В СЕРПНІ

СІЧКО ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ — нар. 18-го серпня 1926 р.

ЛУК'ЯНЕНКО ЛЕВКО ГРИГОРОВИЧ — нар. 24-го серпня 1927 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ВЕРЕСНІ

РИТКОВ ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ — день народження — 1 вересня, 22 роки, нар. 1959 р.
Адреса матері: Галини Юрїївни:
Ворошиловградська обл.
м. Краснодон
вул. Підгірна, 30

ГЕЙКО-МАТУСЕВИЧ ОЛЬГА ДМИТРІВНА — день народження — 9 вересня, 28 років (нар. 1953 р.)
Адреса в таборі: 272059, Одеса — 59, уст. ЮГ-311/74
Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1 — ЮГ

Адреса чоловіка — Матусевича Миколи Івановича в тюрмі:

422950 Татарская АССР,
г. Чистополь, учр-УЭ-148/ст.-4

Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1 — УЭ

ГЛУЗМАН СЕМЕН ФІШЕЛЬОВИЧ — день народження — 10 вересня, 35 років (нар. 1946 р.)
Адреса: в засланні:

626020, Тюменская обл.,

Нижне-Тавдинский р-н,

пос. Нижняя Тавда, пошта до востребования

Разом з ним у засланні дружина з неповнолітньою дочкою.

Адреса батька Фішеля Абрамовича:

Київ, вул. Артема, 55 кв. 58

тел. 79-34-63

ГОРБАЛЬ МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ — день народження 10 вересня (за документами 6 травня), 40 років (нар. 1941 р.) Адреса в таборі:
392222, Миколаївська обл.

с. Ольшанське,

сут. ИН-316/53-8-81

Адреса дружини Марченко Анни Михайлівни з сином Андрійком (3 р.): 252014, Київ — 14, вул. Бастионна, 1/36, кв. 70

МАРЧЕНКО ВАЛЕРІЙ ВЕНІАМІНОВИЧ — день народження — 16 вересня, 35 років (нар. 1947 р.). Адреса тітки Марченко Анни Михайлівни (див. вище). Від 12-го травня ц. р. звільнений із заслання і живе у Києві.

СВІТЛИЧНИЙ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ — день народження 20 вересня, 52 роки, (нар. 1929 р.). Адреса в засланні:

659701 Горно-Алтайская АССР

г. Майма, ул. Алтайская 11

Дружина Леоніда з ним у засланні. Адреса матері Меланії Іллівни:

349612, Ворошиловградская — обл.

Старобільський р-н,

с. Половинкине, вул. Кірова 10

КУШНІР МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ — день народження 23 вересня, 43 роки (нар. 1938 р.) Адреса з сімома дітьми: м. Чернівці, вул. Тернопільська, 26

ПРОНЮК ЄВГЕН ВАСИЛЬОВИЧ — день народження — 26 вересня — 45 років (нар. 1936 р.). Адреса в засланні:

УзбССР, Каракалпакская обл.

Ленинабадский р-н,

с/з им, XXII партсъезда

Адреса дружини Дідківської Галини Григорівни з двома синами (1969 і 1980 рр. нар.): Київ, вул. Баумана 42

СПІНЕНКО ВАСИЛЬ — день народження у вересні, 34 роки (нар. 1947 р.)

Адреса в божевільні: 339019 Донецька обл.

м. Макіївка,

шахта Бажанова, Міський психдиспансер.

У вересні народилися інші борці за свободу, які відійшли у вічність, а між ними незабутня ГОРСЬКА АЛЛА ОЛЕКСАНДРІВНА. Народилася вона 18 вересня 1929 р., згинула трагічно у 1970 році. Згадаймо і її у місяці вересні.

З ВІКНА ТЮРМИ І ПІД ТЮРМОЮ

Іколи знайдеш несподіванку, вірніше призабуте, у старих паперах, що чудом пережили бомби, евакуацію, переїзд у новий світ. Так недавно у моєму приміщенні у Нью-Йорку виринув малюнок, зроблений 1927 року з вікна тюрми на Холодній Горі (район міста) у Харкові. Про це на звороті напис рукою мого батька Артема Миколайовича Дражевського.

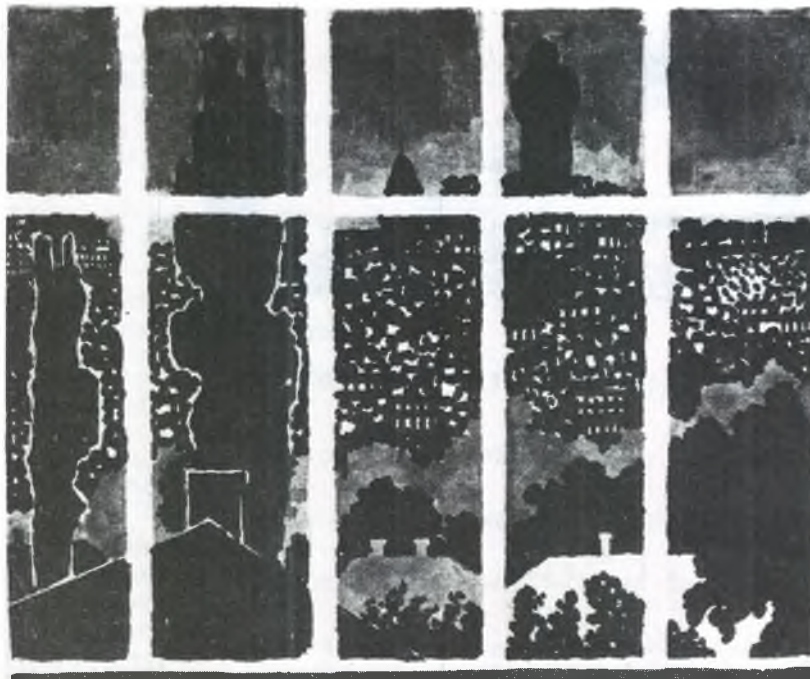
Спогади, спогади... Батько був заарештований у лютому 1927 року. Тоді в одну ніч у Харкові заарештували понад сорок українців, здебільшого кооператорів. Більшість їх за пару місяців випустили, знищили пізніше в 1930-х роках. Батька та ще кількох "колег" місяців два тримали у внутрішній тюрмі ДПУ в центрі міста, а тоді перевели в тюрму на Холодній Горі.

Міцні корпуси були побудовані за царату, 1927 рік ще був досить ліберальним часом. Щитів, якими пізніше загородили вікна в тюрмах СРСР, ще не було, в'язні дивилися на місто. Художник, який сидів в одній камері з батьком, намалював чорним і фіялковим чорнилом краєвид з вікна. Батько дав нам малюнок на одному з побачень.

Ми з сестрою, тоді ще підлітки, носили батькові передачі. Здавши кошика, йшли на бульвар перед тюрмою. Знали, що батько, діставши передачу, буде виглядати нас у вікно. Загратоване і маленьке, воно було далеко і високо, ми ледве бачили сиву голову і руку, що нам махала.

Батько був на Холодній Горі до пізньої осені 1927 року, а тоді його перевезли до славетної Луб'янки, внутрішньої тюрми ДПУ у Москві. У лютому 1928 року "Особое совещание" засудило його на три роки заслання поза межі України без права жити у шости великих містах СРСР. Звинувачення: приналежність дозфабрикованої "Мужичої партії".

Батько оселився в Таганрозі і був там до 1931 року, тоді повернувся до Харкова, працював. 1937 року був заарештований і засуджений на 25 років ув'язнення невідомо за що. По дорозі на Колиму помер від висипного тифу у переходовому таборі у Владівостоку.

Малюнок худ. Моренича (Семенухина) з вікна камери № 73 в Харківському Центральному Допрі* № 1 (на Холодній горі) влітку 1927 року.

На звороті рисунку рукою Артема Дражевського написано:

"Малюнок худ. Моренича (Семенухина) з вікна камери № 73 в Харківському Центральному Допрі* № 1 (на Холодній горі) влітку 1927 року".

А мене в 1935-36 рр. доля ще раз привела на Холодну Гору з передачами. Під тюрмою я зустріла українську Ніобею — Марію Крушельницьку. Її чоловік Антін Крушельницький і сини, Іван та Тарас, були розстріляні в "кіровські дні" у грудні 1934 року. Вона носила передачі синові Богданові і дочці, які влітку 1935 року були у тюрмі на Холодній Горі. Я ні разу не

* ДОПР — Дом предварительного заключения — офіційна абревіатура на означення тюрми. Була широко вживана в живій українській мові 1920-30-х років. Українська офіційна назва "БУПР" не прищепилась.

З ТЮРЕМНИХ ВІРШІВ

У камері і тихо, і сумирно,
Робочий спить, студент дріма,
Склепінням стеля хилиться німа
І час в замку дверей спинився неймовірно.

Однервували день товариші,
І глибоко лежать на дні тяжких сновидь,
Де рій потвор і рідних любий вид
Страшний парад дають в нічній тиші.

Лиш я один не сплю: з тюремної нори
Дивлюсь задумано на електричний Харків,
І слухаю як дзвонить шоста марка*
Останній рейс справляючи з Холодної Гори.

Стою з епохою на позові нерівнім:
На докір мовчазний вона відповіла тюрмою,
А я ж і тіні злочину не маю за собою
Перед лицем її безглуздо-гнівним.

1935

* "Харківським діалектом" часто казали не "трамвай число таке-то", а "така-то марка".

ПРОЛІСКИ

У кошику між рибою й борщем
Ти пролісок мені в тюрму передала.
Під кригою і весняним дощем
Боролась квітка й дивом процвіла.

Та на підмурку кам'янім вікна
В тюрмі моїй нехай і голубіють
Нехай про соняшні узлісся мріють —
Зарані ви прокинулись од сна!

О голубинь зіниць тих весняних,
Рум'янці щок світанків осяйних!
Нехай ще падають на нас дощі й сніги,
Нехай то з півночі, то з сходу вітер віє,
Ми родимось, ростем, розплющуємо вії —
Шуми ж потік весни, клечайтесь береги!

11 КВІТНЯ 1935.

бачила, щоб вона плакала, але її обличчя було
втіленням скорботи. Її одяг була заширока, видно
вона дуже схудла. Бувала з нею молоденька
невістка, дружина розстріляного Тараса.

З тих часів збереглися вірші одного з тодішніх
холодногорських в'язнів. Там теж є вікно тюрми.

4-ГО ЛИПНЯ — "ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ"

Підбираючи матеріали до цієї статті хочу пригадати ті часи та
обставини, серед яких постали Сполучені Штати Америки 4-
го липня 1776 року.

Ще 200 літ тому наша прекрасна держава була батьків-
щиною індіанських племен. Тільки невелика частина на сході
була більшістю заселена британцями й іншими європейцями.
Було 13 колоній і кожна з них як окрема держава. Прийшла
пора й колоністи збунтувались проти англійського короля і
постановили зорганізувати своє власне державне життя та не
виконувати наказів англійського короля. Ця постанова
ставала з кожним днем популярнішою.

Не всі колоністи були одної думки. Були між ними і
льояльні королеві, який хотів задержати американські
колонії під своїм пануванням. Обі сторони старалися не спровокувати війни. Англійський король прислав воєнні кораблі з
військом до міста Бостону. Коли впали стріли в Конкорді і
Лексінгтоні в Массачусетс, всі колоністи, як один, переко-
нались, що треба спільно боротися за свої права і гідність.
Скликано провідних мужів із 13 колоній на нараду до
Стейтвого Дому в Філядельфії. Цей Конгрес 6-го липня 1775
р. одностайно вибрав полковника Джорджа Вашингтона зі
стейту Вірджинія командантом армії, а вітак комітет із 5-ти
членів для випрацювання "Деклярації Незалежності".
Комітет доручив Томасові Джеферсонові опрацювати
Конституцію і він це з великою увагою виконав з порадами
Веніямина Френкліна.

Коли його праця була закінчена, знову скликано
передових мужів з колоній, щоби вони підписали. Перший
Джан Ганкок поклав своє ім'я, відтак інші за чергою.
"Деклярацію Незалежності" відбито на циклостилї в Філя-
дельфії вночі 4-го липня 1776 р. Охотники голосили цю вістку
по всіх стейтах. Революція продовжувалась. Ген. Вашингтон з
великою хоробрістю провадив свою армію. Були невдачі, але
в більшості перемоги. Бували чорні й сумні години для
колоністів. Довідались про це другі держави з-за океану й
прислали допомогу. Перший приїхав до Америки французь-
кий генерал Лафееет і повідомив ген. Вашингтона, що Франція
висилає воєнні кораблі з військом помагати Америці
боротися за самостійність. І хоч який сильний духом
командант — він зі сльозами вдячності прийняв цю вістку. В
короткім часі французи прибули і це була велика поміч. Війна
тягнулась довго.

Британці врешті переконалися, що не зможуть провадити
далі війни і піддалися Вашингтонові в Йорктаун. Коли вістка,
що війна скінчена дійшла до Філядельфії — "Дзвін Побіди"
почав дзвонити.

Історичний документ "Дня Незалежності" зберігається в
Капітолу, в місті Вашингтоні, а "Дзвін Побіди" в Філядельфії.
Старий дзвін, розбитий — однак, як символ, пригадує нам
хоробрість тодішніх громадян, які боролись за самопошану,
самодіяльність і самостійність.

Отже треба з повагою віднестися до цього свята свободи,
з якої і ми сьогодні користуємося.

Катерина Яремчук
38-ий Відділ США,
Денвер, Колорадо

ЗАПРОШУЄМО НА ВЕСІЛЛЯ

Запрошення на весілля це ділянка графіки, у якій проявляють себе не тільки мистці, виконавці проєктів, але теж зацікавлення батьків. Особливо тепер зміст проєктів часто нав'язує до традицій. Збирання запрошень може стати таким самим "габбі", замилюванням, як збірка "екслібрісів", поштових карток тощо.

Серед давніх листів та документів, пам'яток ми знайшли два запрошення, які датуються початком нашого століття. Відомий етнограф, знавець і любитель Гуцульщини, Володимир Шухевич та його дружина Герміна на запрошеннях на вінчання своїх дочок передали своє прив'язання до Гуцульщини. Хто виконав ці запрошення не знаємо. Підпису не можна

*Запрошення на весілля дочки Герміни і Володимира Шухевичів Дарії і Володимира Старосольського 1906 р.
Wedding invitation of Hermina and Volodymyr Shuchevych's daughter Daria and Volodymyr Starosolsky. 1906.*

Слава Геруляк. Запрошення на весілля. Slava Gerulak. Wedding Invitation.

*Еко Едвард Козак. Запрошення на весілля внука.
Eko Edward Kozak. Wedding invitation done for his grandson.*

розшифрувати. Але зміст рисунку спертий на весільних гуцульських традиціях. На одному з них, як бачимо стилізований короваєм та весільним деревцем, а побіч "повниці", на другому гуцулка несе коровай з весільним деревцем. Внук Володимира Шухевича просив мистця Богдана Титлу, виконати запрошення на весілля правнучки В. Шухевича на взір того старовинного запрошення.

Побіч тих старих запрошень містимо декілька сучасних: Ека Козака, Слави Геруляк, а на обкладинці Люби Мазяр.

* Пояснення "повниці" подаємо за "Гуцульщиною" В. Шухевича заховуючи правопис оригіналу.

Запрошення на весілля дочки Герміни і Володимира Шухевичів Ірини і Теодора Рожанковського 1902 р.

Wedding Invitation of Hermina and Volodymyr Shuchevych's daughter Iryna and Theodore Rozankowsky. 1902.

Богдан Титла. Запрошення на весілля. Bohdan Tytla. Wedding Invitation.

ПОВНИЦЯ

Мати кладе на стіл дерев'яну тарілку або кружок, на се білої вовни, посиплює її пшеницею, прикриває шовковою фусткою, а верх неї кладе сириний колач, у який затикає на верх чотири срібні монети, — а посеред колача кладе порцію; у поливану миску наливає горівки і кладе там малий полінничок — дерев'яну широку лижку, звичайно різблену або прикрашену у кочалци.

В. Шухевич. Гуцульщина. Третя часть, XII. Гуцульське весілля. Львів, 1902 р. Заховуємо правопис оригіналу.

Тільки між нами і телефоном

Недавно відвідувала я свою своячку у місті Х, де я вже давно не була. Під час зустрічей зі знайомими, діяльними в різних організаціях, я часто чула коментарі про брак охочих до громадської праці. Це головним чином стосувалося батьків. Падали завваги зі сумними прогнозами: якщо тепер так мало охочих, то як буде за 10 років у нашій суспільстві?

— Любо, теперішня генерація молодих батьків, та молодих професійних осіб — себто така за віком група, що донедавна була дуже активною — відрізняється від своїх попередників під двома аспектами. Це — набагато менша активність в українському житті, та з тим же менша відвага брати якусь особисту відповідальність. Так мене інформувала Таня.

— Але ця генерація, яку описуєш, то це недавні активісти семидесятих років. Вони ж природно повинні бути зацікавлені в громадських акціях, Таню!

— Повинні, повинні. Дехто з них навіть буде працювати, якщо хтось інший буде за це відповідальним! Більшість з них має якийсь страх перед обов'язками...

— Таню, а наскільки впливає на громадську активність професійна праця жінок? Чи не є це також частинно причина зниження числа охочих до праці в громаді?

— І так, і ні, Любо, звичайно, коли чоловік і жінка працюють; то в них менше вільного часу. Та вони часто беруть собі поміч до порядкування вдома, бо можуть собі це дозволити. Отже, ця фізична праця відпадає, і вони менше втомлені.

ВДЯЧНІСТЬ БАТЬКІВ І ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: СПРАВА ЧАСУ ЧИ ОБОВ'ЯЗКОВОСТІ?

— Але такі важливим чинником є відсутність вільного часу поза професійним та родинним життям?

— У декого. Та не всі професії вимагають, праці поза бюроними годинами. Дехто спихає все на брак часу. Ось одного разу я потелефонувала до однієї працюючої матері, бо потрібно її допомогти один раз в рік для організації в якій є її дочка. Ця мати сказала, що вона може все дати, тільки не вільний час. Тоді я сказала їй, що, розуміючи це, прошу, щоб, замість дижурувати, вона дала 25.00 дол. На другий тиждень вона прийшла на дижур.

— Отже тут буде справа жертвенності, почуття обов'язку та вдячності, що хтось їхніми дітьми опікується під час свого вільного часу...

— Так, Любо! Чи це по молодечих організаціях, чи школах українознавства, помічається, що молодим батькам часто не дуже залежить на тім, скільки хтось працює з їхніми дітьми. Вони не пильнують, щоб дітей привозити регулярно на сходини чи до української школи...

Я підсумувала ці спостереження і мене це дуже стурбувало. Невже батьки тепер більше люблять вигоду? Менше жертвенні? Чи їм тільки менше залежить на "українськості" їхніх дітей? І чому вони не хочуть віддати з вдячністю того часу й уваги, що колись самі дістали від своїх батьків, школи українознавства та українських молодечих організацій?

Любов Калинович

ПОЯВИВСЯ ЗБІРНИК ПРАЦЬ ПРО ЛЕСЮ УКРАЇНКУ

Саме вийшла з друку книжка, "ЛЕСЯ УКРАЇНКА" — збірник праць про творчість поетки. Появилася ця книга старанням Світового Комітету для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки, Філядельфія 1971-1980, 400 ст. В книжці 40 ілюстрацій. Автори статей: В. Айкок, Ю. Бойко, А. Гумецька, В. Жила, Р. Кухар, С. Наумович, М. Овчаренко, Л. Онишкевич, Н. Пазуняк, І. Пеленська, Б. Романенчук, Я. Рудницький, Яр Славутич, В. Смирнів, А. Стебельська, М. Степаненко, Б. Чопик.

Почесною головою комітету була сл. п. Ізідора Косач-Борисова.

Діловий комітет очолювала Ірина Пеленська, Редактор д-р Б. Романенчук. Голова фінансової комісії комітету Марія Харина.

Повний склад комітету поданий в книжці. Збірник

цінний своїми матеріалами, науково-дослідною якістю статей та вміщенням дев'ятох ніколи не публікованих перед тим листів Лесі Українки. Книжка в твердій обкладинці.

Варто з вдячністю підкреслити, що жертвенними збірщицями передплат були діяльні членки Союзу Українок: Марія Ясінська-Мурована (з Вільмінгтону), Ірина Твердохліб, Меля Дмитрів, Іванна Мартинець (Рочестер) та не-членка СУА Людмила Драгоманова — Демиденко.

Комітет вдячний також усім жертводавцям (поданим у збірнику) і ВШ передплатникам книжки. Ціна 25.00 дол.

Замовлення слати:

Mrs. Maria Charyna
6934 Ditman
Philadelphia, Pa 19135

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Врешті нам довелося відступати з Бродів. Українська Галицька Армія мусіла відійти з-під Львова під натиском армії Галлера, і нас перекинули на станцію Бірки Великі за Тернополем. Там ми стояли у вагонах, поки польська армія не зайняла Тернополя і не стала обстрілювати нас із гармат. Я саме кінчала варити обід для Санітарної управи, коли почався обстріл.

Почався переполох. Що тут діялося? — сказати важко. Деякі урядовці стали грабувати постачання, що стояло на сусідніх торах. Ніхто нічого не розумів, бо ж ніякого попередження не було. Василь скоро zorganizував авто й ми виїхали з д-ром Верхрадським і Лютими до Богданівки (3 км.), де стояли поїзди міністерства. Василя покликали на нараду, а ми чекали в якійсь шопі.

За якийсь час ми побачили, що до нас наближається Василь із д-ром Одриною. Я здивувалася, бо не бачила його від часів Києва.

— Звідки ви тут взялися? — спиталась я, вітаючись.

— Приїхав зорієнтуватися, чи варто повстанцям переходити до вас, — відповів він. — Та немає у вас нічого: ні війська, ні зброї, ні союзника, ні грошей. У нас, у повстанців, і то краще!

Мене ця відповідь дуже заболіла. Та все ж я нагодувала його обідом, що ми привезли з собою. Згодом Василь прийшов і покликав Одрину знову на нараду. Це правда, що в нас не було нічого, і більшовики глузливо наспівували: "Ох, бідная директорія, а де ж твоя територія?" Але почути це з уст колишнього начальника Санітарної управи було гірко.

Аж тут повертаються з наради, і я не вірю своїм вухам, почувши, що Одрина став прем'єром. Отже вже знайшлися і військо, і гроші, і зброя!

* У тому часі розстріляно Болбочана за спробу перевороту. Я й досі не вірю, щоб Симон Васильович підписав цей вирок смерті, і досі ходять про те різні версії. На жаль, багато людей лежить уже в могилах, а до різних свідчень із того часу я ставлюся критично. Може колись впливе правда на денне світло.

А наше військо в тому часі мітингувало. Ось що оповідала мені згодом Харитина Пекарчук, що всю визвольну боротьбу провела простим козаком у полку. Був даний наказ відогнати більшовиків із села над Збручем. Прийшли до Збруча й полягали на травичці. Радять, чи послухати наказу, чи ні? А вона каже: "Мені так обридли їх суперечки, що я зірвалася на рівні ноги, крикнула — Слава Україні! За мною, хлопці! — і кинулася в річку. І диво! Козаки рушили за мною й ворога відогнали".

Не хочу перебільшувати її героїзму, але це так просто було розказане й без прикрас, що я їй охоче повірила, знаючи тодішні настрої.

На другий день ми просунулися поїздом на Чорний Острів, а згодом і до Кам'янця Подільського. Було це в перших днях червня 1919 року.

У Кам'янці ми замешкали в домі, власником якого був жид. Котрогось дня я, повертаючись додому, побачила в сінях жидівку. Була вона дуже сумна й несміливо звернулась до мене із проханням зайти до неї в кімнату і засвітити свічку. Я охоче зробила це. По її подяці я зрозуміла, що зробила щось дуже важного. Але остаточно я спантеличилася, коли вона раптом з'явилася до мене з цілою літрою пейзажівки і великим медяником.

— Ви ж християнка і в додаток — українка! — говорила вона.

— Так що ж, нам вільно віддати послугу й жидівці, — відповіла я.

— От за те, що ви *схотіли*, я дякую вам... Бо ваші люди, вибачайте, досі робили тільки погроми!

Мені якби в лице хтось дав. — Це неправда! — заявила я.

— Не гнівайтесь, пані, але я була в Проскурові під час погрому і знаю добре, хто забрав у мене золоті речі і срібні шабашеві свічки!

Про те я розпитувала також козака Тіну, оту вищезгадану Харитину Пекарчук.

— Ет, матусю, казала вона, чи вдержите хлопців від горілки? Погроми горілчані — це ще нічого, а от гірше, коли починається різанина. В нашій частині не було їх, це було заборонено й суворо каралося.

Тиф ширився що раз більше. Шпиталі були переповнені і хворі лежали навіть у коридорах. Наш дім був недалеко цвинтаря, і я одного дня нарахувала 37 похоронів і то тільки до 2-ої години дня. Ліків, навіть найпростіших, не було. Всі знали, що коли хтось занедужає, то це певна смерть за десять днів.

Я вже згадувала про те, що Василь був на краю своїх сил. Я бачила, що він не може існувати при тій анархії, що шириться всюди. Не раз ще в Бірках Великих говорив мені: — Переїду до Галицької Армії молодшим лікарем в якусь частину. Лікарі потрібні. Хай пошукають когось іншого, хто підлягав би студентіві, я вже не можу більше. Не можу! — Ця думка щораз більше охоплювала його.

А тут ця відповідальність зовсім придавила його. Він почував, що повинен рятувати армію, але це не було в його силах. Журися — не журися, а тиф був сильніший за всі людські можливості. Якби прове-

Продовження на обкладинці

Вісті з Централі

На першому засіданні новообраної Екзекутиви СУА, яке відбулося 5-го травня 1981 р. розподілено працю згідно з статутом СУА. Крім цього заступниця голови Теодозія Савицька перебрала зв'язок з референтурою суспільної опіки й з далековіддаленими Відділами СУА; заступниця голови Ліда Гладка — зв'язок з Округами, заступниця голови Марія Томоруг — зв'язок з англійськими Відділами.

На біжучу каденцію делеговано до Управи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій таких членок Екзекутиви СУА: Марія Томоруг, Ліда Гладка, Наталія Даниленко, Марія Савчак.

Уповноважено б. виховну референтку Ірену Лончину продовжувати працю над виданням стрічки обрядових пісень. Вона започаткувала це минулої каденції.

Для підсумків XIX Конвенції вислано запитник до делегаток. Вражіння та сугестії учасниць стануть цінними вказівками у плануванні наступної Конвенції. Сподіємося, що багато делегаток скористає з нагоди, щоб висловити свої думки.

Ірена Чайківська,
пресова референтка

СПИСОК ОСІБ, ЯКІ В ШКІЛЬНОМУ РОЦІ 1980/81 ЗЛОЖИЛИ ЧЕРЕЗ 28-ий ВІДДІЛ ДАТКИ НА СТИПЕНДІЇ ДО ЄВРОПИ

Василь Гнатів (Лівінгстон).....	100.00 дол.
Віра Мицьо.....	110.00 дол.
Лідія Грабарчук.....	116.00 дол.
Секція Дружин Лікарів при Лікарському Тов. в Нью-Йорку.....	120.00 дол.
Евгенія Ратич в пам'ять батьків св. п. Михайлини і Мирона Мосорів.....	165.00 дол.
Членки 24-го Відділу СУА в Елізабет.....	165.00 дол.
Разом.....	776.00 дол.

Софія Андрушків,
член комісії суспільної опіки СУА для стипендій в Європі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ТРАВНІ 1981 РОЦІ:

250.00 дол.: Мешканці будинку Павла Гука, Джерзі Сіті;
210.00 дол.: 33-ій Відділ СУА, Клівленд;
по 200.000 дол.: Мирослав і Люба Прокопи, Нью-Йорк, 1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк;
165.00 дол.: Катря Гадзевич і Стефанія Стасишин, членки 93-го Від. СУА, Гартфорд;

по 150.00 дол.: Д-р Евген і Зєна Савчини, Фльоріда, 12-ий Відділ СУА, Клівленд, Ірина Г. Іванчишин, членка 82-го Від. СУА, Бронкс;

100.00 дол.: Стефан і Тетяна Душенки, Боффало;

по 50.00 дол.: Волтер Хутко, Гленвуд, мгр Володимира Михайлів, Честер (3-тя рата), Іванна і Ярослав Клими, Лонг Айленд (доповнення 150.00 дол. стипендії)

На фонд ім. Еви Сташків вплатили Відділи СУА:

30.00 дол.: 20-ий, Філялельфія;

по 25.00 дол.: 3-ій, Фінікс, 76-ий, Воррен;

20.00 дол.: 71-ий, Джерзі Сіті;

13.00 дол.: 67-ий, Філядельфія;

12.00 дол.: 91-ий, Бетлегем;

Разом 1.850.00 дол.

ВПЛАТИЛИ В ЧЕРВНІ 1981 РОКУ:

385.00 дол.: Мирослава Беневич, Дітройт;

165.00 дол.: 22-ий Відділ СУА, Чикаго;

по 150.00 дол.: Елі і Анна Матіяші, Аліквіппа; Володимира і Стефан Сливоцькі, Нью-Йорк;

по 100.00 дол.: Д-р Данило і Ростислава Богачевські, МкЛін, "Арка" і С-ка Пастушенко і Поритко, Нью-Йорк, Остап Миськів, Аліквіппа, 68-ий Відділ СУА, Сиракузи, Студентська Громада при Ратгерс Каледжі;

90.00 дол.: Юліан Бачинський, Нутлей;

по 50.00 дол.: мгр Володимира Михайлів, Честер (доповнення 200.00 дол. стипендії); Іванна Гринь, Гартфорд (через 93 Від. СУА), о. Павло Греськів, Боффало;

25.00 дол.: Оленка Калитяк, Дітройт (збірна пожертва);

15.00 дол.: 86-ий Відділ СУА, Ньюарк;

10.00 дол.: Анна Сивуляк, Челтенгем;

На фонд ім. Еви Сташків вплатили Відділи СУА:

35.00 дол.: 46-ий, Рочестер

34.00 дол.: 65-ий, Нью Бронсвік

22.00 дол.: 104-ий, Нью-Йорк

20.00 дол.: 102-ий, Гемонд-Мунстер

Разом 1.751.00 дол.

Ірена Качанівська,
касирка стипендій СУА

Пожертви на пам'ятник Ізідори Борисової в сумі 477.00 проголошено в журналі "Наше Життя" ч. 3 стор. 11.

Додаткові пожертви вплинули від:

Марія Палидвор 30.00 дол.

41-ий Відділ СУА 50.00 дол.

Досі разом зложили 557.00 дол.

НОВА ЧЛЕНКА СУА

Вітаємо нову членку Марію Турчин у 74-му Відділі СУА

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIII РІК ВИДАННЯ

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1981

ЧИСЛО СЬОМЕ

ОБРЯДОВІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Українська родина — це важливий комплекс української дійсності. Різні обряди сполучають її з Богом і громадою. Впродовж століть назбиралося багато, й вона входить в кожну подію свого села якимсь порухом своєї душі.

Скажете, що це так було колись, коли ми були виключно хліборобським суспільством, і коли нас не почало розкладати чуже місто. Перейшовши з села до міста, ми скидали з себе оту сільську поволоку, яка себе різно проявляла. Найпростіше було — забути про обряд. А пізніш приходило вбрання, а на кінець мова.

Навіть коли ми не поступалися в важливих справах, наприклад щодо мови, то все ж обрядовості ми не зберігали. Або обмежували її до найбільш конкретного. Наприклад: обряду обжинок і обжинковості ми зовсім не перенесли до міста, хоча місто було пов'язане з селом. А Різдвяний обряд ми почали від першої зірки на небі. Тоді коли Різдвяна обрядовість починалась від тієї хвилини, коли господар вносив у хату дідуха — символ роду. Від хвилини внесення його аж до ставлення на покутті, а потім до спалення дідуха на городі — це була найбільш важлива дія цілого роду. А ми її занехали, бо в місті важко було його дістати та й ... занечищував нам підлогу.

А тепер шукаємо родинної обрядовості. Відколи живемо в індустріалізованій країні, ми навчилися цінити кожен наш родинний звичай. Хоч би дрібний і незначний. Наприклад — входячи в хату, кожен мужчина скидає свій головний убір. Як же — в хаті святі образи! Навіть коли їх у сінях немає, все ж такі наближуємось до кімнати, в якій вони будуть.

Є ще один дрібний звичай, що прийнявся в нас. Гість, що увійде в хату, повинен сісти. Це конечно, кажуть, коли в хаті мають сидати свати (це на випадок, коли є в хаті дівчина) або, "щоб діти спали", коли такої немає. Це є для скріплення нашої гостинності, хоч би на зовсім короткий час.

А таких звичаїв є багато більше. Це правда, що вони з'явилися на підставі нашого хліборобського побуту. Час на це дозволяв. Та й попри брак часу в індустріалізованому суспільстві багато таких звичаїв можна зберегти. А родинні звичаї скріплюють родину.

Про це нам власне йдеться. Скріпити й утривалити її, от чого нам хочеться. Бо хоч інші вартості занепадають, то звичаї вдержуються найдовше. Знаємо випадки, коли в давніх емігрантів мова вже призабулася, поняття національності зникло, а звичай зберігся. От чому стараємось зберегти родинну обрядовість.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

У статуті СФУЖО є зазначена одна ціль, якої ми дотепер не порушували, а коли порушували, то дуже неповно і зрідка. Ця ціль є така:

Т. 4. д Збирати і вивчати інформації й матеріяли, що стосуються становища (статусу) української жінки і жіночого руху взагалі і розсилати їх членам СФУЖО.

Це є завдання далекоюсягле й зобов'язуюче. Адже наш жіночий рух ще докладно не вивчений і матеріяли до нього розсіпані по всьому світі. Д-р Марта Богачевська-Хомяк об'їхала "всю Польщу і всю Україну", щоб знайти підставу й напрямні. Хоч вона багато збрала й використає це у своїй книжці (а й використовує це для

виступів тут і там), то все ж ми повинні виконати цю точку нашого статуту. Адже є серед нас діячки, які твердять, що жіночого руху в нас зовсім немає. Бо ж ми не боремось за своє місце у суспільстві і не використовуємо найменшої нагоди для поступу вперед.

Цей інформаційний центр збиратиме всякі матеріяли з минулого й сучасного. За певним пляном, що його передискутуємо, буде збирати книжки про жіночий рух різних народів. Життєписи різних видатних жінок будуть до диспозиції охочих. Статистика жіночої праці, вивчення законів, що заторкують жінок, прямування жіночої молоді — це все буде збиратись для використання.

Для влаштування такого інформаційного центру мусимо порадитись із

соціологом. Треба укласти плян роботи і триматись його навіть тоді, коли він видаватиметься нам недоцільним. Колись наше жіноцтво таки оцінить його!

ПОВОРОТ АННИ МАРІЇ БАРАН

Дня 3-го червня 1981 А. М. Баран, організаційна референтка СФУЖО, повернулася із своєї поїздки до Австралії. Її подорож відбулась за призначенням з Конференцією у Мельборні і зустрічами з жіноцтвом в Аделаїді і Сіднеї. Анні Баран удалось побувати також у Новій Зеландії, де вона нав'язала живий контакт з українками. Звіт з її поїздки подамо в черговому числі.

КОНТРОЛЯ КНИГ СФУЖО

Дня 6-го червня 1981 відбулась у Філядельфії контролі книг СФУЖО. Її перевели два члени Контр. Комісії — Павліна Різник та Ірина Качанівська. Скарбничка Лідія Дяченко підготувала рахунки за 1980 р. у формі балансу, а 5 місяців 1981 р. вона представила, як прибуток і видаток. Завдяки добре підготованому звітові контролерки закінчили свою роботу до 2 год. З признанням ствердили зразкову роботу скарбнички, яка щороку вдосконалює своє книговедення. На жаль, не могла прибути Дарія Бойдуник, фінансова референтка. Зате при контролі була голова СФУЖО Лідія Бурачинська.

НАРАДИ УПРАВИ 1981 р.

Як ми вже подали в попередньому числі, наради Управи відбудуться у Філядельфії у днях 9, 10 і 11. жовтня 1981 р. Всі члени Управи, що обов'язані звітувати, підготують свій звіт до кінця серпня 1981 р. Це обов'язкова вимога, бо ці звіти мають бути розмножені й розіслані членам Управи задалегідь.

Головною темою нарад Управи буде гасло і програма IV. Конгресу СФУЖО. Підготовка до нього вже розпочалась, хоч ще немає Комітету Підготовки. Згідно з правильником СФУЖО п'ять підготовчих комісій Конгресу мають бути вибрані на нарадах Управи останнього року перед Конгресом. А саме — Комісія Номінаційна, Резолюційна, Реєстрації й Перевірки (Верифікаційна), Перевірки Протоколу й Організаційна. Щойно по виборі тих комісій почнеться підготовка до Конгресу в повному розумінні того слова.

ОБОРОНА ОКСАНИ МЕШКО

У попередньому числі ми подали вістку про наші заходи в обороні Оксани Мешко. Ми планували віддати

її справу до Комісії Прав Людини при Генеральній Федерації Жіночих Клубів. Тим часом сталося інакше. Наша делегатка, Любослава Шандра, домоглася ухвалення наглої резолюції в її обороні. Опрацювавши резолюцію в обороні Оксани Мешко, вона внесла її останнього дня Конвенції (11 червня 1981) на пленумі. Доля цієї жінки-борця діткнула всіх. Після довшої дискусії Конвенція ГФЖК ухвалила цю наглу резолюцію і передала її Комісії Прав Людини до зроблення дальших заходів. Вони полягають у тому, що згадана Комісія звернеться до Президента, Конгресу США і всіх тих, що підписали Гельсінкську умову, щоб вони звернулись до уряду СССР з проханням звільнити Оксану Мешко. Цю наглу резолюцію підтримала Магдаліна Саматас, литовська делегатка. Це був перший крок СФУЖО в обороні Оксани Мешко.

ОБОРОНА ДИТИНИ

Міжнародній Рік Дитини лишив по собі слід у формі невеликого товариства. Це товариство звється "Оборона Дитини" (Defence of Children). Воно постало з групи "Оборони Прав Дитини", що заснувалась була в Женеві у 1979 р. У ній згуртувалось кілька ентузіастів, що стали студіювати недолугі дітей без батьків. Вже в першому році їм удалось знайти кілька нещасних дітей, що потребували опіки чи певних заходів. На офіційному закритті Міжнародної Комісії Дитини, що відбулося у днях 15 і 16 травня 1980 р. у Нью-Йорку, це товариство було вже оформлене і вимагало сполуки з ОН. Головою його став о. Йосиф Мирман, колишній голова Міжнародної Комісії.

Товариство "Оборони дитини" прислало нам свій звіт за рік 1980/81. Плануємо стати його членом, щоб у сім'ї нещасних дітей ми могли також внести відомості про дітей наших в'язнів в СССР.

ДЕНЬ СФУЖО

Екзекутива СФУЖО планує свій щорічний виступ восени цього року у Вашингтоні. З цією метою сконтактувалась із зв'язковою членок-прихильницею Теодосією Кічоровською, яка допоможе це влаштувати. У програмі Дня СФУЖО виступить організаційна референтка Анна Марія Баран, яка зreferує свою подорож до Австралії.

НОВІ ВИДАННЯ

Марія Жижка "Яким ідеш шляхом? Роздуми". Накладом Зеновія Жижки, Англія 1980 . Ст. 175.

Марія Жижка була співробітницею "Н. Ж." в його сторінці для дітей. Проживала вона в Англії далеко від українського поселення. Любила подорожувати й одного року вибралась із своїм чоловіком до святої землі. Повернувшись, написала книжечку про свої переживання. За якийсь час вона зібрала свої міркування на різні теми, але вже не спромоглася видати їх. Це по її смерті довершив її чоловік.

У вступному слові Марія Жижка подає вказівки, як людина повинна жити. На всі свої сумніви й непорозуміння вона знайде відповідь у Святому Писанні. Його треба читати уважно і зі зрозумінням. І вона подає приклади зі свого життя. Починає від початку існування людини через шукання астрологів аж до Святого Писання, яке вона докладно пояснює. На її думку слід прочитати Діяння Апостолів, Євангеліє Чотирьох Євангелістів і Старий Завіт. Дуже цікавий її опис, як християнство прийнялося в Україні. Окрему статтю вона присвячує батькам і дітям. Перестерігає перед сатаною, що весь час нападає. Закінчує післясловом, в якому вона перестерігає людство перед нещастям, що гряде.

Л. Б.

Молодій парі **панні Вірі Марії Микитин**, доні членки Оксани Микитин і **панові Іванові Яскір**, з нагоди їх вінчання, що відбулося дня 6 червня 1981 р. в Трентоні, Н. Дж., пересилають сердечні побажання, щастя, здоров'я та многих літ!

З цієї нагоди складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.

З нагоди вінчання **Дзвінки**, доні нашої членки управи **Тамари Орловської**, що відбулося 13-го червня 1981 р. в церкві Христа Царя в Бостоні з **Іваном Боттомлі**, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Молодятам щастя Боже на новій дорозі життя.

Управа і Членки 79-го Відділу СУА, Бостон, Масс.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXVIII

JULY-AUGUST 1981

No. 7

EDITORIAL

DO WE KNOW HOW TO RELAX?

For most of us, the summer months are a time for rest and relaxation. They are a time when one is able to renew one's strength for work and study.

It would seem that the best way of spending one's vacation, one's time of rest would be total relaxation: enjoying the sun's rays at the beach, listening to the sound of waves breaking, listening to the babbling of a brook. Maybe occasionally going out to meet the waves or to float in a crystal clear lake.

But rest is needed not only by our bodies but also by our minds and souls. No matter how relaxing one's vacation might be, it is always far easier to rest our bodies than it is to rest our minds and souls. Resting mentally and spiritually is more complex: it requires a special knowledge and ability.

It is especially difficult to chase away irritating thoughts and troubles. Often these troubles are small and unimportant, yet they constantly remain with us, circling as a nestful of angry wasps. They stay with us

constantly, following us on our vacation, on a hike, to the beach, to the mountains.

It requires a special ability to control thoughts and feelings, to be able to put them aside. To be able to color one's gray troubles with fresh green hope. The know-how of ruling over one's thoughts, of placing them where you want them, is not easily acquired. It is developed over time and through practice, by considering that which is truly positive and worthwhile. By differentiating between that which is important and that which is small and by not letting the small overcome the larger, by coloring everything with hope. By dreaming and wishing for the beautiful and forgetting the ugly. This know-how will relieve one's personal troubles and will also help in the society by not letting the small problems overshadow that which is more important.

So leave your troubles on this side. Rest not only physically, but also spiritually and mentally.

Translated and condensed by M. Jarymowycz

FROM THE SPEECH DELIVERED BY ULANA LIUBOVYCH AT THE 19TH CONVENTION OF UNWLA, PHILADELPHIA, PA. MAY 24, 1981.

It seems as if it were only yesterday that we were reading the works of science fiction writers about trips to the moon, discoveries of strange new worlds. All, the creation of human fantasy and imagination.

And now, with the flick of the T. V. "On" button we, matter of factly, watch an astronaut float out of his space ship and hover in the stratosphere. Man has mastered the forces of gravity; or rather to move and work in spite of them. From far off space the voice of the astronaut sends greetings to earth, but the control of his ship is in the hands of the scientists here on earth.

We live in the Century of Technology. The phenomenal technological achievements have overwhelmed man so that the initial aims of these discoveries have been forgotten along the way. Technology has become an end in itself. It rules all phases of life; space exploration, business developments, the military, arming, indeed our daily existence from the cradle to the grave. Man has become a prisoner of his own inventions. He has lost contact with his soul.

Technology has become the essence of our existence. We are well fed, clothed, entertained and passive. We are losing the capacity to feel. The computer has become the chief competitor of the human mind. It's impact is everywhere, even in the creative arts.

In "Brave New World", Aldous Huxley speaks of the new being, half-robot, half-man, mechanical, unfeeling, not born but produced, void of emotion and responsibility. In this new world a small group of thinking, feeling individuals has to be isolated so as not to contaminate the others with their dangerous ideas. How close are we to this "Brave New World?"

We already have reached the point where everything is measured in terms of speed and quantity rather than in terms of quality, human dignity, integrity. Has our spiritual progress kept apace with our technological victories? Can we preserve what is human, essential and meaningful to us?

Yes, because we possess the God-given gift of Free Will! But it is an awesome gift, because with it, free will carries the moral burden of responsibility. Responsibility for our actions, our lives, our families, our people, our homeland. Free will is our only defense against the encroachment of the manipulations of this technological world.

Even in totalitarian regimes, such as USSR, where technology is highly developed but frighteningly misused for the purposes of total control and spiritual and physical destruction, there are those whose strength of will and sense of responsibility persevere. Their sense of free will is such that for their thoughts

and words alone, not even for their actions, they are willing to pay the price of loss of physical freedom and life itself.

Love of country has inspired poets through the ages and moved us to tears. But tears are not enough. Love and respect for one's land carry with them the responsibility of knowing and caring for one's own. To quote the sociologist-psychologist Erich Fromm: "The more we know the object of our love, the more we love it." Also, Antoine de Saint-Exupery, in his much quoted philosophical story "The Little Prince", writes that the object of our love becomes precious to us because of the amount of care and attention we invest in it.

Reviewing the reasons of the founders of UNWLA and the work of the organization over the years, we find that it was precisely this strong sense of love and responsibility for the homeland which motivated them. Even against hardships and personal sacrifice, members of UNWLA have always reacted to occurrences in Ukraine. They did this not only with financial aid, but also with appeals, petitions, demonstrations, etc., as each situation required it. They have come with help to the elderly, the needy, Ukrainian students, Ukrainians displaced by World War II, and most recently the dissidents.

All the work of UNWLA, motivated by the sense of responsibility, is not only for the present and the future. It is also directed to the preservation of our past which unfriendly neighbors have tried for centuries to obliterate.

NADIA ATAMANETZ

Prominent among the Ukrainian artists of her time and universally lauded for the dramatic quality of her operatic voice, Nadia Atamanetz was without rival for the past sixty years.

Mrs. Ivan Atamanetz was born Nadia Chahariwska in the Ukraine (Buchach) on January 28, 1901. When she was four years old, her parents moved to Winnipeg, Canada. As a child, Nadia joined the St. Wolodymyr Children's Chorus in Winnipeg. The strength and tonal beauty of her voice was soon recognized and she was encouraged to pursue a career in music. It was here that the foundation of a meaningful life and an exceptional career in music was inaugurated.

In 1919, Nadia Atamanetz moved to Detroit, Michigan, where she joined the Immaculate Conception Ukrainian Church Choir. Again, her distinguished voice and talents as an actress made her a favorite diva in operatic offerings of Mr. Dmytro Atamanetz, choir master and opera impresario. Her formal musical education was completed at the Music Conservatory of Detroit.

Nadia and Ivan Atamanetz were married in 1920. They had one son, Bohdan, who at present is residing in Houston, Texas.

Mr. Ivan Atamanetz was a noted baritone, composer, arranger and choir director. In 1926, he organized Ukrainian National Chorus Dumka. Under his capable direction, this chorus enjoyed notability and eminence throughout the United States and Canada.

Mrs. Nadia Atamanetz was a leading soloist with

The main task before us has to be the preservation of our national identity which is in jeopardy not only in countries beyond our homeland, but also in Ukraine. A third generation is now growing up under tyranny. Members of dissident movements in Ukraine act against great odds. They need our help and support. Not to make their fight futile, we must do our share. We must study our past, preserve our heritage and culture, learn and cultivate our language.

Let us return again to Antoine de Saint-Exupery, a man of technology, a scientist, but equally at home in the arts:

Tomorrow we of France will enter into the night of defeat. May my country still exist when day dawns again. What ought we do to save my country? I do not know. Contradictory things. Our spiritual heritage must be preserved, else our people will be deprived of their genius. Our people must be preserved else our heritage will become lost. For want of a way to reconcile heritage and people in their formulas, logicians will be tempted to sacrifice either the body or the soul. But I want nothing to do with logicians. I want my country to exist both in the flesh and in the spirit when day dawns. Therefore I must bear with all the weight of my love in that direction. There is no passage the sea cannot clear for itself if it bear with alits weight."

Translated and condensed by Luba Firchuk and Lida Firchuk-Hajduczok

*Antoine de Saint Exupery. Flight to Arras. New York: Harcourt, Brace and World, Inc. 1942. pg. 131.

Ukrainian National Chorus Dumka. The range and power of her suave voice were extraordinary. Her beautiful notes rose above and dominated the ensemble of other voices in the choir. At times her voice even surpassed the volume of instruments in a symphony orchestra accompanying Ukrainian National Chorus Dumka. As a virtuosa, she dominated every scene. She did this gracefully and her exquisite taste was reinforced by deep feeling and accurate judgment. The foremost music critics paid tribute to her talents.

"The Ukrainians are lucky in the possession of the Atamanetz family, which seems to guarantee a sturdy and enthusiastic musical, flourishing year in and year our. Nadia Atamantetz is the chief vocal tower of strength of the "Dumka Chorus", owning one of the loveliest voices on these shores."

The Detroit News
RussellMcLaughlin

"Nadia Atamanetz, an excellent soprano whose two numbers quite deservedly resulted in encores, was outstanding. Mme. Atamanetz' naturally fine voice is handled with effective technical resources and the result is singing whose appeal reaches far beyond any nationalistic interest."

The Detroit Times
Ralph Holmes

In retirement, Nadia and Ivan Atamanetz lived in Miami, Florida. They devoted most of their time to advanced vocal instruction.

Mrs. Atamanetz died on January 28, 1981. In artistic circles her death leaves a great void.

SO YOU WANT TO PAINT

by MARY ROHOWSKY

With the post-war affluence there came an intensified interest in art, and artists found a ready market for their work. Art schools developed as the neo-artists sought guidance in their talents. The artists no longer needed to "starve for art" as in the years past, as he could readily sustain himself in commercial fields or research and in the spare time develop his own creative efforts. The art centers organized their own art exhibits and found a ready market for their labors. Who said a good painting must be produced by a "name"?

There are various types of art education — art schools, studio workshops, travel workshops and correspondence schools. Demonstrations and art books are of great help. There are many opportunities for a career in art today — fine arts, teaching or commercial art. An art school provides the maximum amount of time. Most art schools are concentrated in and around large metropolitan areas, where practicing artists teach. The larger the school, the broader the range of art courses.

In a studio workshop, one meets artists of varied experience. Instruction and guidance are given at a more individual basis. Often a professional artist attends to benefit from the stimulating experience of being with other painters, which is beneficial to creativity. A model is provided for a nominal fee, and the artist can benefit sketching from a live model at reduced rates, just as an opera star exercises her scales. The art student works at his own rate of speed, getting instruction, guidance and criticism in all stages from start to finish. This is not always possible in a classroom.

Workshop students are serious art students, whether part time or full time. Everyone is there because he wants to be there for various purposes. Age does not exist in the workshop because art is universal and everyone speaks the same language. When a creative person finds his outlet of self expression, all other matters go down the drain. A fever of excitement envelopes him and all else takes a back seat in his life. Some sing, play a musical instrument or write. Some join dramatic groups and involve themselves in the drama of life. An artist who paints does so at every opportunity, even without a palette. As he walks along the street, or rides in a car, the artist squints at the flowers or buildings, finding shadows and highlights. Sitting under a tree he will mentally mix the colors of the sky, or the dark and light colors of the landscape. He is constantly seeing and painting mentally. An artist sees much more than others. One can say that an artist is never lonely.

Each artist sees differently, and has his own individual way of expressing what he sees. It is often said that six different artists may paint the same landscape or portrait, but get six different versions of what they see. Each painting is as individual as a handwritten signature.

Deep satisfaction comes from painting, but one must have time to devote the countless hours one must practice, first drawing, then the variety of exercises in painting. Always there will be new and intriguing avenues, and as the painter proceeds in his artistic attempts in trial and error he starts looking for a teacher of substantial reputation to guide him in the principles of painting. But another problem comes along, as each teacher has his own principles which he feels make "good art." Many use a limited palette, and the neo-artist finds his paints drying away in a box, as he buries himself in the mysteries of mixing six to nine colors into sixty other colors.

You not only mix colors, but you learn why you are doing it. Three dimensions must be forced through color and perspective. Much color can be found everywhere. Color is a very personal matter. Black and white are not considered colors and are only encouraged to be used mixed. Grey in its many different tints can be a very beautiful color, and one can be very happy painting in just the three colors — Prussian Blue, Raw Sienna and White.

Dogged tenaciousness follows. The artist student meets artists who are not well known for their artistic abilities, but who are excellent teachers, and artists who are excellent painters but poor teachers. One well known artist writes excellent books on painting, but his students leave his class room empty and frustrated — he cannot communicate with them. Money pours as the artist student buys books and materials to aid him in his ultimate goal, and the more he studies the more the student realizes that even great artists do not always produce excellent paintings each and every time. And so the search for great painting goes on and on, tackling the almost impossible, with no room for the fainthearted, and each study a proving ground, not a finished picture. Discipline becomes a form of habit and as long as a high standard is set, progress is made. Composition and values are all important to a good painting. Center of interest and mass simplicity are more important than color. Color may fade but the original composition remains. Good color does not just happen, it has to be discovered, as with experience and practice the artist begins to "see" and becomes aware of all colors about him, even in shadows.

Time and practice will develop your progress in art until you can paint without the self consciousness that can mar the most beautiful efforts. Much emotion goes into the painting but the artist must exhibit his work to get the reaction of the public — do they feel what he feels. They say artists are long lived. I believe this to be true — each and every one has so much planning for the next painting — and the next — and the next, they have no time to die.

REPORT ON THE MAYOR'S CONFERENCE ON IMMIGRATION — MAY 5, 1981 BOARD OF ESTIMATE CHAMBER — CITY HALL

There were approximately 80 ethnic groups represented at what proved to be a most interesting seminar. Representing the Regional Council of the UNWLA were the following ladies — Oksana Szczur, Lydia Magun, Rosalie Polche, and Anastasia Brodin.

There were numerous speeches, a panel discussion in the morning and then again in the afternoon with time allotted for questions and answers, and all relating to immigrations past, present and future.

Immediately prior to breaking for lunch, Rosalie Polche created a sensation when she took to the podium and after giving a very informative resume on Ukrainians and their history, inquired as to why we were not asked to participate in the panel discussion and why, when the various ethnic groups were mentioned, Ukrainians were completely ignored. One of the

Cont. p. 27

РОЗШИВКА ЗІ СОКАЛЬЩИНИ

Розшивки — це мережкові шви, що прилучують рукав до вуставки, а іноді й полотнища на сорочці чи інших частинах одягу. В Україні вживали багато різних розшивок, кожна питоменна даній околиці. На жіночих сорочках Сокальщини (які є вишиті хрестиковими зобрами на вуставках, плечках і по рукавах) бачимо гарну розшивку, яка гармонійно з'єднує ці частини сорочки. Для цієї розшивки, як і для взорів, уживали чорну заповоч (вишивальну нитку).

Заки зможемо приступити до самої розшивки, треба найперше викінчити краї полотен, що їх маємо намір сполучити. На Сокальщині зарублювали краї звичайним загненням полотна двічі, так щоб втятий край був під загненням. Прикріплювали загнутий рубець стебнівкою в два ряди, на віддалі 6 до 10 ниток полотна від загнутого краю.

Зробивши це, можемо почати розшивку, яка складається з нескладних петельних стібків, як бачимо на рисунках. Притримуючи краї полотен

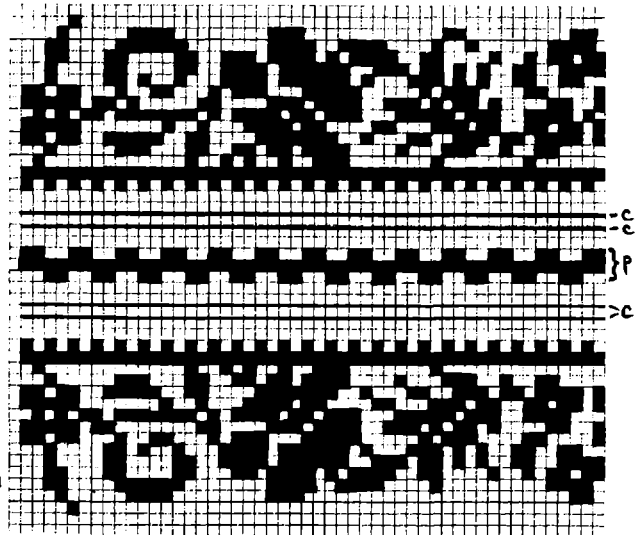
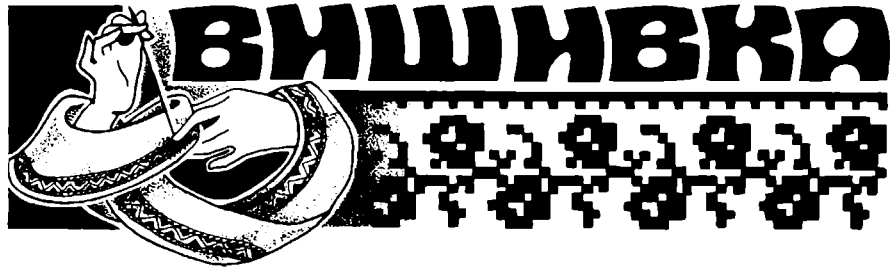
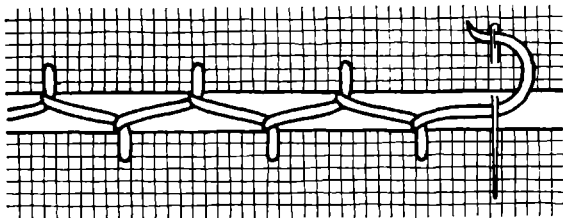
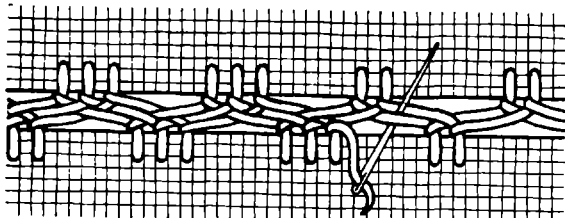

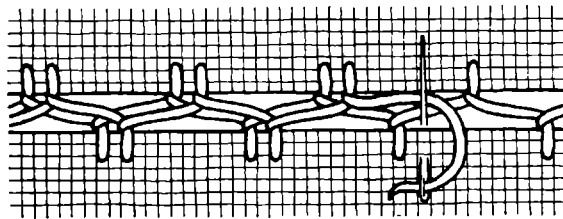
Рис. Марія Винницька

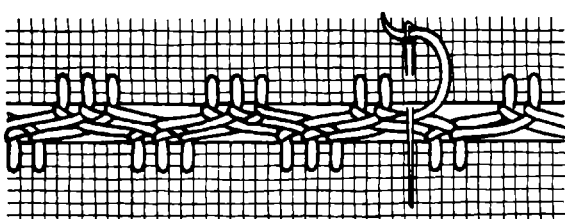
1.

3.

2.

4.

доволі близько (біля 1/4 см) шиємо перший етап зліва на право, на цілу довжину розшивки. (рис. 1). Закінчивши перший, починаємо другий етап. Його шиється також зліва вправо, поверх першого, лиш від початку посушеного на дві нитки полотна праворуч від стібків першого етапу, як показано на рис. 2. Третій етап шиється подібно, як і перші два, але з маленьким додатком: після кожного петельного стібка, покладеного в рубець, підбираємо нитку з першого етапу, як показано на рис. 3, тим вплітаючи

третій етап у перші два.

У взорах, які були подані на обгортках Н. Ж. (чч. 5 і 11, 78 р. і ч. 1 і 3, 79 р.) та в серії 6 (ст. 2, 4, 5 і 6) бачимо між лініями ніби хрестиковий взірець. На взорі тут поданому для прикладу, "р" ще в шитті ця розшивка з Сокальщини, яка, як вище пояснено, лучить два полотна (уставку-рукав), а "с" — лінії стебнівок, дві з кожного краю полотна, які тримають загнуті рубці.

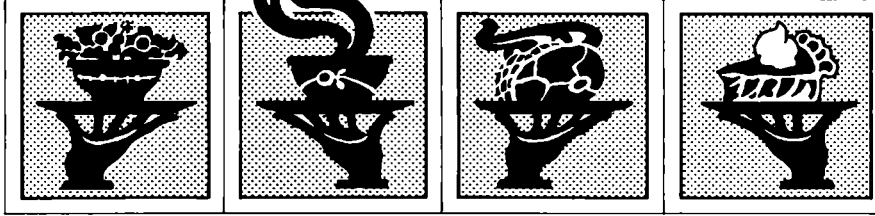
Таня Дяків-Онл

INSERTION STITCHING FROM SOKAL' AREA

Insertions are openwork stitchings which join two pieces of cloth, such as sleeve to inset (called "Ustavka"), shirt section to section, etc. In Ukraine there were many different insertion stitches used, each typical for its region.

On women's shirts from the Sokal' area we see a lovely insertion, which harmoniously joins the sleeve to the

наше харчування

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

РАБАРБАР

Небагато є книжок куховарських, що подають приписи, як використовувати рабарбар і як з нього виготовляти страви — а шкода, бо страви є дуже смачні.

В першу чергу треба згадати, що не цілу рослину можна їсти, коріння і листя є отруйні і їсти можна тільки біло. Біло теж має в собі отруйну кислоту, але в такій мінімальній кількості (менше ніж в шпінату), що нормальної здоровій людині напевно не зашкодить.

Зачнім від найпростішої страви, а це компот: Біло з куца витягаємо а не відрізуємо. Відтинаємо листок і долішню частину, що росла при корені. Біло промиваємо холодною водою та нарізуємо кусками довгими на 1 інч. Заливаємо водою, додаємо цукру, кусок цитрини зі шкіркою і заварюємо кілька хвилин, поки не зм'якне. До смаку, якщо потрібно, додаємо ще трохи цукру і ставимо прохолодити.

Інша проста страва це кисіль, який подаємо замість супу, або як десерт, залежно від інших страв у нашому меню.

Рабарбар нарізуємо меншими кусками чим на компот, тут можна додати овочі нпр. яблука, груші або сливи нарізані в куски, додаємо стільки води, щоб усе закрити, трохи цукру, платок

цитрини зі шкіркою та варимо, щоб усе розварилося, протираємо через сито, або збиваємо в електричному збивачі, ще раз ставимо заварити. Розводимо одну — дві ложки кукурудзяного крохмалю в пів горнятка холодної води, доливаємо до киселю і заварюємо. Охолоджуємо. Перед подаванням можна додати свіжих суниць, малин, черниць, або нарізаних в куски полуниць. До кожної тарілки можна теж додати ложку збитих вершків.

ВАРЕННЯ З РАБАРБАРУ І ФІГ:

3 lbs рабарбару нарізаного в пів інч. куски (около півтори кварта)
6 горняток цукру
1 цитрина
1/3 горнятка зимної води
1 lb сухих фіг нарізаних у малі куски

В 2-галонівій сталевій або покритій емалією посудині змішати рабарбар і цукор, накрити і залишити в кімнатній температурі до наступного дня. З цитрини дуже тоненько (саме жовте) зрізати шкірку та посікти її дуже дрібно. Зрізати білу частину шкірки і викинути її. Решту цитрини покроїти в дуже маленькі кубики, викинути зернятка. Змішати цитрину, шкірку і холодну воду в склянці, накрити і залишити до другого дня. На другий день до рабарбару додати цитрини і фіги. Поставити на середньої температури плити і підігрівати до кипіння.

Варити пів години або довше, безперервно мішати, поки не стане досить густе. Виварити (стерилізувати) 3 півквартів або 6 чвертьквартів слоїки і їхні накривки.

Коли варення готове, забрати з плити, зібрати шум, та зложити в гарячі слоїки, закрити щільно гарячими накривками і вставити в кип'ячу воду. Варити в легко кип'ячій воді 15 хв. Прохолоджувати варення на столі, на рушнику кілька годин. Перевірити чи накривки добре "приссалися" до слоїків. Переховувати на полиці (не в холодильнику) в холодному, темному місці.

МАРМЕЛЯДА З РАБАРБАРУ:

2 lbs рабарбару нарізаного в пів інч. куски (около 1 кварта)
3 горнятка цукру
1 ложка цитринового соку
1/4 горнятка холодної води

До великої сталевій ринки рівною верствою зложити рабарбар, зверху посипати цукром та залишити накрити до другого дня, поки цукор зовсім не стопиться. Долити сок змішаний з водою та варити на середньому вогні около 30 - 40 хвилин поки не згусне, безперервно мішаючи. Якщо до варення мармеляд ми вживаємо термометра та потрібно, щоб він заереєстрував 218° - 220°F.

В міжчасі виварюємо слоїки і їх накривки та поступаємо даліше, як в попередньому приписі.

МАРМЕЛЯДА З РАБАРБАРУ І ПОЛУНИЦЬ.

До цієї самої кількості рабарбару і цукру, що в попередньому приписі наступного дня додати дві кварта добре зрілих полуниць подушених. (Коли їх подусимо буде около 1 кварта). Додаємо 1/4 горнятка соку з цитрини. Даліше поступаємо, як у попередніх приписах.

shoulder inset. Black thread is used to embroider this insertion, as well as the cross-stitch designs on the rest of the shirt.

Before we can do the insertion stitching, we must first secure the raw edges of the fabrics which we intend to join. This used to be done by simply hemming the edge under twice, so as to hide the cut edge. Then this was secured by backstitching in two parallel lines along the turned edge of the hems, approx. 6 to 10 ground-threads from the new edges.

Having secured the edges, we start the insertion, which is composed of simple looped stitches, as seen on the drawings. By holding the edges of the two cloths rather closely (about ¼ cm.) we embroider the first step of the insertion, as shown in Fig. 1, working from left to right. After finishing the first layer, we proceed to the second, as shown in Fig. 2. Figures 3 & 4 show the two steps which are needed for the proper execution of the third and final layer, which intertwines with the first two.

In the patterns which were

previously printed on the back covers of this magazine (#5 & 11, 1978, and #1 & 3, 1979) and in "Series 6", pgs. 2, 4, 5 & 6, we see as if a cross-stitch zig-zag design bounded by double lines. In the example design shown here, "p" indicates the position in the design which in reality is this insertion which is explained here, and which joins the two pieces of cloth, while "c" are the lines of backstitch which secure the hems.

Tania Diaklw O'Neill

ДОПИСИ З ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛІВ

17-ий Відділ СУА, травень 1980 р. Маямі, Флоріда: Зліва: Соня Кучкуда — голова, Любов Кобрин — культурно-освітня референтка, Соня Микитка — секретарка. UNWLA Br. 17, Miami, Florida. May 1980. From left: S. Kuchkuda — president, L. Kobryn — cultural chairwoman, S. Mykytka — secretary.

ПРОЩАННЯ ЧЛЕНКИ 64-ГО ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Ширші організаційні сходи Відділу, що відбулися 14-го червня 1981 р., залишаться тривалим спомином у його членок. По офіційній частині, в якій голова Христя Навроцька подала звіт з проробленої праці Відділу в першому півріччі і познайомила членок з ходом нарад XIX Конвенції СУА, в теплій родинній атмосфері відбулося прощання довголітньої заслуженої членки Полі Книш, яка з чоловіком виїжджає до місцевості Вітон у Меріленді, близько дітей і внуків.

Поля Книш вступила в членки 64-го Відділу в грудні 1954 р. й була головою президії засновуючих загальних зборів. Від 1957 р. безперервно входила до управи Відділу, займаючи різні пости. Була референткою суспільної опіки, фінансовою секретаркою, заступницею голови, три роки головою, а від 1970 р. дотепер касиркою. Один рік була в Контрольній Комісії. Очолила Комітет для відзначення 25-ліття Відділу й з цього завдання вив'язалася зразково.

17-ий Відділ, Маямі, Флоріда, В. Гарасим, Н. Спас і їхні внуки під час виставки.

UNWLA Br. 17, Miami, Florida. V. Harasym, N. Spas, and their grandsons during the exhibit.

17-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МАЯМІ, ФЛОРІДА ВЗЯВ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ

У травні 1980 р. в Маямі відбувся Міжнародний фестиваль, під час якого 17-ий Відділ влаштував виставку народнього мистецтва. На виставці показано гуцульську кераміку, українські вишивки, та вишивки пристосовані до вечірніх суконь, до подушок, рушників тощо. Полтавський народний одяг, ляльки в народних одягах і інші речі захоплювали відвідувачів. 17-ий Відділ одержав першу нагороду.

Виставкою займалися культурно-освітня референтка Любов Кобрин і голова 17-го Відділу Соня Кучкуда, а ляльками секретарка Відділу Соня Микитка

64-ий Відділ прощає Апольонію Книш. Зліва Христя Навроцька — голова, Марія Ржепецька, Марія Даниш, Поля Книш. Дарунок "Дівчина у весільному вінку" скульптурна картина Слави Геруляк.

Members of 64-th Branch presenting an art work of Slava Gerulak as a goodbye present to Apolonia Knysz.

Виготовила три архівні альбоми з цього ювілею. Написала статтю про 64-ий Відділ, а зокрема про його 25-ліття до пропам'ятної Книги XIX Конвенції.

Крім постів у Відділі була референткою суспільної опіки в Управі Округу, виконувала функцію заступниці голови, а згодом голови Комітету Придбання Дому СУА при Окружній Управі. В Головній Управі була одну каденцію фінансовою референткою, а другу членкою Контрольної Комісії.

Свої обов'язки на кожному пості сповняла солідно й совісно. Для кожного, хто мав до неї діло, була привітна й увічлива.

За довголітню жертвенну працю в 64-му Відділі управа наділила її грамотою почесної членки Відділу. Грамоту вручила їй голова Христя Навроцька, яка сказала коротке прощальне слово. З нагоди прощання Відділ зложив 100 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Членки вручили П. Книш керамічну картину Слави Геруляк — дівчина в весільному вінку. Головна Управа СУА передала на руки Х. Навроцької листа для П. Книш з подякою за її працю. Ред. Уляна Любич прочитала вірш власного пера, присвячений Полі й Володимирові Книшам.

Зворушена виявами приязні, П. Книш у прощальному слові заявила, що залишається надалі членкою 64-го Відділу і старатиметься мати зв'язок із Відділом.

Усі членки відчують жаль за такою солідною, привітною, завжди усміхненою працівницею, що радо сповняла свої обов'язки.

Зустріч закінчилася дружньою гутіркою при перекусці, приготованій членками.

Марія Барагура,
пресова референтка

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

День 29-го квітня 1981 р. записаний особливо в серцях членок 11-го та 19-го Відділів СУА в Трентоні, Н.Дж. Це день відкриття власної домівки, в будинку Українського Народного Дому в Трентоні.

Завдячуємо його здійснення нашому добродієві п. Филімонові Калитчукові, який в пам'ять своєї покійної дружини Стефанії, членки 11-го Відділу, зреалізував наші мрії. Покрив кошти малювання домівки та закупив гарне і вигідне устаткування. Все це зробив без прохань, чи пригадок, а з власної ініціативи й з щирим серцем, щоб улпшити та посилити працю Відділів СУА для добра нашої організації, якою покійна дружина дорожила й яку цінила.

Треба відмітити, що це не його перше добре діло для нас. На перших сходинках 11-го Відділу після смерті дружини пан Калитчук уфундував гостину-поминки. Передав річницю "Нашого Життя" новій членці Відділу. Жертвував щедрю "коляду". Подарував одягу та оплатив поштові витрати на п'ять посилок, для потребуючих в Європі та Бразилії. Обіцяв дальшу поміч нашому Відділові.

І так "з журбою радість обнялась". Хоч відійшла у вічність наша посестра Стефанія, її дух живе поміж нами. Праця у Відділі посилилась. Три давні членки відновили своє членство, а прибули дві нові. Хоч Відділ складається в більшості з старших віком членок, ми жертвували 500 дол. на Український Музей. На заклик референтки суспільної опіки Люби Мриглоцької ми зложили 100 дол. на харчову посилку потребуючим в Європі.

Шляхетний приклад п. Филімона Калитчука єднає нас ще більше та додає нам охоти до дальшої корисної праці у великій родині СУА.

Дарія Самотулка,
пресова референтка

Cont. REPORT ON THE MAYOR'S

gentlemen heading the committee responded by assuring us that it was practically impossible to accomodate all the groups at this the first meeting of its kind and that there would be future conferences, at which time we would get equal time.

Mayor Edward Koch gave a very fine speech and then came over to our group to greet each one of the Ukrainians individually. The fact that Joseph Lesawyer was present and is a personal friend of the Mayor's may have had something to do with this very hospitable gesture.

In closing I would like to say that it was a truly successful and educational day for all who were present. I would also suggest that when it is our turn to actively participate in the panel discussion of this series, that we be prepared to do an outstanding job of presenting Ukrainian people with our past accomplishments and future goals, hopes and plans of achievement.

Anastasia G. Brodln
Director of Public Relations
Regional Council of UNWLA

ПОДЯКИ

Складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і цією дорогою висловлюю мою невимовну подяку **всім союзникам Округу Огайо**, особливо **голові Округу Марії Почтар, голові Мирославі Грабець і членкам 33-го Відділу СУА** за вияв прихильності і допомоги у днях мого горя по

смерті невіджалуваного Мужа Ілька. Дякую за численну участь у похоронах і датки на Служби Божі та замість квітів.

Зворушливим було для мене зложення Покійному до труни грудки рідної землі, яку так любив, для неї жив і трудився і прощальне слово Ірини Кашубинської від СУА, працю якого мій муж високо цінив.

Нехай Всевишній винагородить всіх

Стефанія Вільшанецька

Складаємо щиру подяку нашому Добродієві **п. Филімонові Калитчукові** за його щире серце і зрозуміння для потреб Союзу Українок, за княжі дари на Український Музей, на Стипендійний Фонд і на 11-ий і 19-ий Відділи СУА, Трентон, Н. Дж.

З вдячності пересилаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 11-го і 19-го Відділів СУА
в Трентоні, Н. Дж.

З НАГОДИ

З нагоди 50-ліття вінчання моєї сестри **Розалії і Андрія Кіналів** та другої сестри **Олі і Андрія Костевих**, складаю 25.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя" і обом моїм дорогим сестрам та їх чоловікам бажаю "Многая Літа"

Мирослава Райца

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

ОКРУЖНА УПРАВА НЬЮ-ЙОРК

Округа Нью-Йорк начисляє 13 Відділів СУА. В минулому році розв'язався 105-ий Відділ в Стетен Айленд, зате прибув новий 62-ий Відділ у Глен Спей. Відділи працювали загалом добре. Брала участь у загально-громадських імпрезах. Улаштовували власні імпрези та брали участь у імпрезах інших Відділів. Така співпраця дає гарні висліди. Відділи брали активну участь в імпрезах заініційованих Окружною Управою.

1. "День Союзянки" відбувся 17-го серпня 1980 р. на "Союзівці". Господарем імпрези був 89-ий Відділ. Під час полуденку відзначено бувших голів Окружної Управи. Програма була вдала.

2. 1-го листопада 1980 р. відбулася демонстрація під Об'єднаними Націями за звільнення політичних в'язнів. У демонстрації взяло участь значне число союзянок.

3. "Веселий вечір" з цікавою програмою відбувся 7-го грудня 1980 р. при участі членок багатьох Відділів. Цей вечір зацікавив теж декількох чоловіків.

4. 19-го грудня 1980 р. відбулося традиційне "Засвічення ялинки" назовні будинку, а потім програма з колядами в домівці СУА.

Люба Артимішин,
пресова референтка

І-Й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

(Хроніка за 1980 р.)

Концерт в пам'ять Станіслава Людкевича. Виступ співачки Лярыси Магун-Гурин, при фортеп'яній Су Теллі
Concert dedicated to the memory of Stanislaw Liudkevych. Singer Laryssa Magun-Hury, accompanied by Sue Tell.

На загальних зборах перевибрано головою Лідію Магун. Відділ нараховує 80 членок. Протягом року відбуто 10 ширших сходин і 5 засідань управи. В заступстві культурно-освітньої референтки культурно-освітню працю вела голова. В січні відбулася традиційна "просфора" з колядою, з участю членок Відділу. Діти поставили "Різдвяну сценку". Підготовкою зайнялася виховна референтка Євгенія Вацик. У лютому започатковано курс писання писанок під проводом мистецької референтки Катерини Лехіцької. В березні відбувся концерт, присвячений великому композиторові Станіславові Людкевичеві. Доповідь-життєпис композитора приготувала і відчитала голова Відділу, а в мистецькій частині твори композитора

Голова 1-го Відділу СУА, Лідія Магун вручає касирці Відділу С. Гуменюк дарунок в подяку за її 15-літню працю.

UNWLA Br. 1 President, Lydia Magun, presenting the Branch Treasurer, S. Humeniuk, with a gift of thanks for 15 years of dedicated work.

виконала співачка Лярыса Магун-Гурин та піаністка Марта Мачай. У квітні загостила до Відділу Раїса Мороз та розповіла про "Жінок політв'язнів в Україні". В травні відбулася доповідь редактора Віталія Лехтера про композитора Володимира Івасюка. Присутні прослухали його пісні на стрічці та згадали його маму з нагоди "Дня Матері". В другій частині молодь і діти привітали віршами і співом своїх матерів. Дітей підготувала виховна референтка Відділу. Відбувся успішний "фестиваль" на 7-ій вул., в якому взяв участь Відділ під проводом Катрусі Папуги. У вересні, повакаційні вражіння про Обераммерґав і Люрд розповіла Леся Гой. У жовтні д-р Мирослава Мирошніченко відчитала доповідь "Вітаміни і здоров'я". Після доповіді відбулася цікава дискусія. В листопаді після ширших сходин урочисто прийнято 5 нових членок. Вручено їм відзнаку СУА та корсаж квітів. Організаційну референтуру веде Галина Дармограй. Відділ тісно співпрацює з Округою. 5

Управа 1-го Відділу СУА в Н. Й.
сидять зліва: Віра Шуль-корес. секретарка, Стефанія Гуменюк-касирка, Катерина Папуга-почесна членка і реф. зв'язків і базару, Лідія Магун-голова, Ольга Сливка-почесна членка, Леся Гой-голова Контр. Комісії, Марія Мотиль-секретарка.

стоять зліва: Павліна Смеречинська-членка Контр. Ком., Катерина Недо-года-заст. орган. реф., Анна Натина-мистецька і зв'язків з Музеєм, Евдокія Криль-господарська, Анна Баран-заст. реф. суспільної опіки, Михайлина Баран-пресова, Стефанія Семуцак-заст. секретарки, Павліна Книш-членка Контр. Ком., Розалія Криль-господарська, Галина Дармограй-організаційна, Анна Куснірчук-імпрезова.

Branch Board of UNWLA Branch 1, New York.

членок входять до управи Округи. Бере активну участь у спільних імпрезах "День Союзанки", "Веселий Вечір" та "Засвічення ялинки". У листопаді приготував вечерю для учасниць і рівночасно засідання Головної Управи. Відділ платить на час всі зобов'язання до Централі та Округи, зложив на Запасний Фонд "Нашого Життя" 500 дол., на Пресовий Фонд 250 дол. Членки передплачують "Наше Життя" і "Українка в світі". Відділ є меценатом і членом Українського Музею, а мистецька референтка Анна Натина подбала про дарунки-вишивки до крамнички Музею, допомагала Музеєві на "День Союзанки" і була на прийнятті в Нью Джерзі, з якого дохід був призначений на підтримку Музею. Приєднано 5 членок із громадянства, а 15 членок Відділу стали членами Українського Музею. Голова репрезентувала Відділ у таких святкуваннях: в січні в Ситі Гол — відзначення Дня Незалежності; у квітні — 40-ліття священства о. д-ра Вол. Гавліча, 80-ліття д-ра Кубійовича, у градації Академії св. Юра, у церемоніалі вручення "Ордену Лицаря св. Григорія" адвокату Степанові Яремі. Відділ був заступлений на двох Міжокружних Конференціях: в Філядельфії в квітні на виховній, а в листопаді на організаційній. Голова була делегаткою на XIII Конгресі УККА у Філядельфії. Референтка суспільної опіки Параскевія Брожина займалася висилкою пачок з одягом і книжками до Бразилії і Аргентини. Вислано пакунок до Європи родині політичного в'язня, як також святочні картки політв'язням. Відділ оплачує стипендістку в Бразилії, вислав грошеву допомогу старечому домі в Аргентині, сиротинцеві в Бразилії, на виховання священників в Бразилії і уділив стипендію студентів Академії св. Юра, удержує бабусю, склав пожертву на будову церкви св. Юра. Референтка відвідує хворих членок дома і в лікарні, пише святочні побажання. За покійних членок відправляється Служба Божа в день загальних зборів. Відділ був заступлений на 50-літті 21-го Відділу СУА в Брукліні. Наталія Валько є делегаткою до Об'єднаного Комітету міста Нью-Йорку. На загальних зборах голова зложила подяку за 15-річну працю в управі Відділу касирці Стефанії Гуменюк за взірцеве ведення книг. Вручено їй дарунок від Відділу та квіти від голови Контрольної Комісії Л. Гой. Також привітала корсажем квітів активну почесну членку 1-го Відділу Катерину Папугу із її 30-літтям у Відділі. Після ширших сходин працюювоті господарські референтки під проводом Евдокії Криль го-

стять присутніх перекусками та кавою. Успіх Відділу завдячуємо витривалості, співпраці та жертвенності усіх його членок.

Михайлина Баран,
пресова референтка

НЕБУДЕННІ ІМПРЕЗИ І-ГО ВІДДІЛУ СУА

Наш нарід талановитий і, хоч окупант старається знищити нашу культуру і мистецтво, а з тим його мистців, все таки маємо геніїв, які творять духові надбання. Наш Відділ своїми імпрезами склав поклін і гідно вшанував пам'ять двох композиторів. Перший концерт відбувся в березні та був присвячений велетневі нашої музики, композиторові д-рові Станиславові Людкевичеві. Програму концерту виповнив реферат про життя та творчість композитора, який приготувала і відчитала голова Відділу Лідія Магун, а в мистецькій частині виступила талановита співачка Ляриса Магун-Гурин, яка виконала пісні "Піду, втечу", "Тайна" і "Подайте вістоську" до слів О. Олеся, музика Ст. Людкевича при фортепіані Сузанна Теллі. Відтак талановита піяністка Марта Мачай відіграла І-шу частину сонати Бортнянського і "Листок з альбома" Ст. Людкевича. Першого композитора Ст. Люкевича Бог поблагословив довгим та багатим на музичну творчість віком. Другого композитора, якого ми спом'янули, а саме Володимир Івасюка, зустріла інша доля. Він згас, немов рання зоря у розцвіті свого буйного життя, в заранні своєї музичної творчості, він став жертвою кровожадного наїздника, за те що любив рідну мову, за те що душа підказувала йому творити музику рідного народу. "Спомин про В. Івасюка" передав редактор Віталій Лехтер. Він вірно накреслив постать молодого композитора таким, яким він був і яким він його знав. Ми прослухали декілька пісень композиції В. Івасюка на стрічці, а що наша імпреза збігалася з "Днем Матері", ми згадали і матір композитора. В другій частині імпрези молодь привітала віршами і співом своїх матерів. Вірші продеклямували: Марійка, Ганя й Івась Хамуляки, Роксоляна і Михася Росцішевські, Ірина Сисак, Муся Левицька і Христя Пенжола. Ці дві імпрези пройшли з великим успіхом при участі членок та численних гостей, яких після імпрези вгощали перекускою господарські референтки.

Лідія Магун,
голова

21-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БРУКЛИН, НЬЮ-ЙОРК

(Хроніка за 1980 р.)

Загальні збори Відділу відбулися 30-го грудня 1979 р., на яких перевибрано головою Емілію Ройовську. Окружну Управу репрезентувала Оксана Щурова. Протягом року відбулося 6 ширших сходин і 4 засідання управи. На ширших сходинах 3-го лютого присвячених жінкам-героїням, відчитано статтю Марії Біляк "За велику ідею", яка зворушила присутніх.

В традицію Відділу ввійшло щорічне влаштування розривково-доходової імпрези "Запусти-забави", що відбулася 17-го лютого для членок і громади, а запрошена Ірина Біскуп співала і грала на акордеоні. 1980 рік, це ювілей 50-річчя праці Відділу. На ширших сходинах 23-го березня вибрано Ювілейний Комітет, який очолила Маруся Козяк-Буліч і переведено підготування до Золотого Ювілею.

На весні кожного року Відділ вшановує померлих членок сходинами-поминками. На цих сходинах відчитано статтю Наталі Чапленко "Великодній четвер". 30-го квітня відбувся успішний великодній базар, з продажем домашніх бабок і солодкого печива, дарованого нашими членками. На ширших сходинах 4-го травня вшановано пам'ять Ізідори Косач, сестри Лесі Українки. Відчитано статтю з газети, яка дала нам ясний образ її діяльності.

Відділ вислав три делегатки на Окружний З'їзд. Голова Відділу і три членки брали участь у "Дневі Союзянки" на "Союзівці", а Відділ дарував фанти на льотерію. Вислано теж делегатку на XIII Конгрес УККА. З нагоди 75-ліття існування Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Нью-Йорку вислано привіт і грошеву пожертву. Жертвовано на "Енциклопедію Українознавства" під редакцією професора Володимира Кубійовича. Складено пожертву на пропам'ятну книгу XIX Конвенції СУА в Філадельфії і вислано допис пресової референтки про чотири замітні імпрези в Відділі. Голова Емілія Ройовська взяла від Відділу участь у відзначенні НТШ 85-ліття д-ра Луки Луцєва, який є щирим прихильником нашого Відділу.

Найважливішою подією був 50-річний Золотий Ювілей. Ювілейний Комітет рішив опрацювати і видати пропам'ятну книжку. Головою редакційної комісії була Марія Рейнарівич. Щоб здобути фонди влаштовано в червні успішний "Базар-всичину". Щедримі пожертвами членства та працею кількох одиниць досягнуто гарних успіхів і здобуто частину фондів на видання книжки. Решту коштів видання покрито платними оголошеннями і побажаннями.

Референтка суспільної опіки Ірина Кордуба перевела збірку і вислала 7 одежних пакунків до Бразилії. Вона відвідувала теж хворих і допомагала їм.

19-го жовтня 1980 р. після торжественної Служби Божої відбувся Ювілейний Бенкет з нагоди 50-ліття праці Відділу. У бенкеті взяли участь: голова СУА Іванна Рожанковська, голова Окружної Управи Оксана Щурова, редактор "Нашого Життя" Уляна Любович, делегатки Відділів: 35, 64, 71, 72, 82 та 104. Присутні були також — о. декан Юрій Бінковський і о. диякон Богдан Карась, який прочитав привіт від о. крилошанина Любомира Мудрого. Були теж представники сімох льокальних бруклінських організацій. Бенкетом провела Марія Рейнарівич. Голова Відділу Емілія Ройовська привітала гостей, а Марія Гуссаковська виголосила головну промову. В часі бенкету відбувалася добірна мистецька програма під керівництвом співака і диригента хору Лева Рейнарівича при участі хору і при фортепіановому супроводі проф. Тараса Левицького.

Кожний з присутніх дістав пропам'ятну Ювілейну

Книжку з благословенством Блаженнішого Патріярха Йосифа І.

Прочитано привіти і побажання від організацій і поодиноких осіб.

Зворушливим моментом було відзначення піонерок і довголітніх членок грамотами і 50-річними емблемами Відділу.

Жертвовано на Український Музей 200 дол. та 100 дол. на журнал "Наше Життя".

Останньою імпрезою було переведення успішного різдвяного базару 21-го грудня. Діловий рік закінчено загальними зборами 28-го грудня.

Марія Гуссаковська,
пресова референтка

35-ИЙ ВІДДІЛ СУА ОЗОН ПАРК, Н.Й.

(Хроніка діяльності за 1980 рік.)

Січень 1-го — Зустріч Нового Року, що її організував відділ УККА, при співпраці всіх місцевих установ. Наш Відділ зайнявся господарською ділянкою імпрези.

22-го — Свято Соборности, в якому взяли участь всі членки Відділу та приготували перекуску для гостей.

Лютий 17-го — Торжественна Академія на пошану Блаженнішого Патріярха Йосифа з нагоди 88 роковин народження при активній участі членок Відділу.

24-го — Річний З'їзд Окружної Управи СУА, в якому приймали участь делегатки Відділу: голова Валентина Третяк і членки управи Пелагія Бабська, Анна Опарик і Пелагія Юркевич.

Березень 23-го — Святочний концерт у честь Тараса Шевченка при співпраці Відділу, що приготував перекуску після концерту.

Квітень 20-го — Традиційне свячене, яке влаштував наш Відділ для всієї громади. У програмі були привіти, виступ гуртка молодих бандуристів під керівництвом Г. Гарматій та висвітлення прозірок з України п. Шумейком від бюро подорожів фірми Ковбаснюка.

Серпень 17-го — У "Дневі Союзянки" взяли участь декілька членок Відділу. На вигравку з тієї нагоди подарували — голова В. Третяк вишивану подушку, А. Опарик різьблені корали та В. Глуха настільні коробки на сіль і перець.

Жовтень 12-го — Переведено збірку на "ялинку" для сиріт в Європі, що принесла 122 дол.

23-го — Вислано до Бразилії 7 пачок з одягом. Збіркою одягу, пакуванням і доставою зайнялися членки — П. Безубяк, П. Юркевич, В. Третяк і А. Опарик.

19-го — На святкуванні ювілею 50-річчя 21-го Відділу СУА в Брукліні делегатками нашого Відділу були — голова В. Третяк і членка управи П. Бабська.

Листопад 9-го — Влаштовано розвагову "банко-парті" для придбання фондів на діяльність Відділу.

16-го — Влаштовано продаж печива в церковній залі.

Грудень 7-го — Відбулися річні загальні збори Відділу. Вибрано нову управу в складі: Валентина Третяк — голова, Пелагія Бабська — заступниця голови, П. Юркевич — секретарка і З. Левицька — касирка.

Наші втрати: в звіттовому році упокоїлися 4 довголітні членки: **Розалія Коцопій, Пелагія Зохлак, Марія Гресько і Ева Малко.** Членки Відділу громадно приймали участь у всіх похоронних Богослуженнях.

Анна Опарик, пресова референтка

64-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ ЙОРК, Н.Й.

(Хроніка за час від січня до 31 грудня 1980 р.)

20-го січня 1980 р. відбулися загальні збори Відділу, які вибрали нову управу. Головою стала Христя Навроцька.

В лютому Володимира Івануса прочитала доповідь, опрацьовану Оксаною Щуровою на тему "Олімпійські ігрища". Христя Навроцька подала інформації про події пов'язані з рішенням Крайової Ради УККА в справі ген. Петра Григоренка та реакцію української громади.

В березні Христя Навроцька поділилася своїми враженнями з прогулянки до Каліфорнії і Мехіко та висвітлила прозорки роботи Юрія Навроцького.

В квітні ширші сходи були призначені в пошану Миколи Понеділка, підготовані Уляною Любович. Виймки з творів автора читали — Уляна Любович і Марія Савицька.

В травні відбувся "великодній базар" і традиційне свячене з короткою програмою. Марія Даниш відчитала вірш Івана Франка "На Великдень". Запрошений мистець Петро Холодний розповів про символи в іконах.

В травні відбулася збірка під церквою під проводом Наталії Білоус і Ярослави Салик на фонд допомоги потребуючим.

В червні на організаційних сходах Христя Навроцька подала підсумки піврічної праці Відділу.

В вересні сходи були присвячені Миколі Руденкові. Доповідь опрацьовала Євстахія Гойдиш, поезії читали — Є. Гойдиш і Марія Савицька.

В жовтні звідомлення з XIII Конгресу УККА подали — Христя Навроцька і Оксана І. Щурова. Репортаж із подорожі до Перу з прозорками мала Наталія Макаревич.

В листопаді вшановано пам'ять Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Сходи підготувала Оксана І. Щурова.

21-го грудня відбулися загальні збори Відділу, які вибрали головою Христю Навроцьку.

Завдяки невтомній праці імпрезової референтки Марії Карпевич різдвяні і великодні базари приносять фонди на потреби Відділу.

Референтка суспільної опіки — Наталія Білоус, постійно помагає грішми і пачками з одягом політичним в'язням, "бабусям", потребуючим в Європі і Бразилії.

Культурно-освітня референтка Оксана І. Щурова приготує програми на ширші сходи Відділу. Цікаві і різноманітні теми сходи причинилися до пошавлення праці.

Господарська референтура — Марія Береза і Ірина Комар, крім підготовки перекуски на ширші сходи Відділу влаштовує обіди, або вечери для учасниць конференції голів Окружних Управ і річного засідання Головної Управи. Праця 64-го Відділу СУА проходить під знаком гармонійної співпраці усіх референтур і є корисна та жертвенна.

Євстахія Гойдиш,
пресова референтка

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(Звіт з діяльності за 1980 р.)

Відділ начислює 52 членки. У звіттовому часі відбулося 6 ширших сходи та 3 сходи управи. На місячних сходах читано і обговорено зміст обіжників з Централі та Окружної Управи. Голова, культурно-освітня і імпрезова референтки підготували і читали доповіді, пристосовані до даних річниць.

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЛІПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1981

17-го лютого відчитано доповідь О. Бердника "Терновий вінець України".

24-го делегатки Відділу взяли участь в Окружному З'їзді Нью-Йорку.

15-го березня вшановано роковини Тараса Шевченка.

4-го травня монтаж присвячений "Українській Матері", в червні прочитано статтю про "Українську мову" Бориса Антоненка-Давидовича, як також замість збірки на "День Батька" кожна членка зложила даток на фонд суспільної опіки до Відділу.

Заступниця голови збирає передплати за журнал "Наше Життя" та розсилає картки з різних нагод. В "День Союзянки" голова взяла участь у цій імпрезі і збрала датки на лютерію.

Для здобуття фінансів Відділу влаштовано перед-великодній базар, та традиційну осінню забаву Відділу при звуках оркестри "Темпо". До успіху цих імпрез причинилися великій мірі наші працюючі й активні членки.

23-го листопада письменниця Іванна Савицька відчитала свої оповідання "Дорога до Пенсіону", спогади старого Лемка про "Різдвяні Свята" і один день в "Києві".

Організаційна референтка провадить картотеку Відділу, листу присутніх на сходах, старається приєднувати нових членок до Відділу. Опікувалася хором Відділу під проводом інж. Дмитра Олійника, який безкорисно вкладав свій труд і працю для успіху хору.

Референтка суспільної опіки відвідувала хворих союзянок і вислала 6 пачок до Бразилії.

Відділ жертвував 2 стипендії до Бразилії, а третю Клявдія Салюк, членка 71-го Відділу СУА. Вислано 5 альбомів взорів до Бразилії уфундованих Відділом.

Відділ перевів збірку на фонд правної оборони (Половчаків).

Відділ є членом Українського Музею в Нью-Йорку, членом місцевого Відділу УККА та бере активну участь у громадському житті. Голова Відділу репрезентує Відділ на сходах Окружної Управи. Відділ виконав свої зобов'язання перед Централєю і Окружною Управою. Брав участь у різних імпрезах Відділів. Після кожних ширших сходи господарська референтка приготує каву з солодким. За це належить їй щира подяка.

Дарія Кравченко,
пресова референтка

ДОКІНЧЕННЯ ХРОНІКИ У НАСТУПНОМУ ЧИСЛІ

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

З прикрістю стверджуємо, що у статті "Золотий Ювілей 34-го Відділу в Коговзі" "Наше Життя" ч. 5 — травень 1981 р., ст. 16 в підписі під світліною пропущено після Анна Білінська а перед Марія Савків імена пань: Віра Галібей, Марія Куфель, Ірина Михайлюк, Леся Боднар і Іванна Бучак.

Просимо вибачити

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУА і громадянством, що 23-го квітня 1981 р. відійшла у вічність на 99-му році богоугодного і трудолюбивого життя, членка 26-го Відділу СУА ім Ольги Басараб в Гемтремку Міч. бл. п. **Степаніда з Туркевичів Прокопович.**

Покійна мала довге, але тяжке життя. Вдова по священникові, мати восьмеро дітей, з яких семеро померло перед нею. Покійна ніколи не нарікала і не заломалася в житті, бо мотивом її життя були слова "Хай буде воля Твоя, Господи". Тверда віра була джерелом її сили.

По приїзді до Дітройту в 1940 р. Покійна стала членкою 26-го Відділу СУА. Тішилася великою пошаною серед усіх членок, була релігійна і жертвенна. На сходинах завжди переводила спільну молитву.

В похоронному заведенні у вщертв виповненій залі панахиду відправив Владика Іннокентій Лотоцький з Чикаго при співучасті десяти священників. Другого дня у церкві Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Гемтремку Владика Іннокентій відправив при співучасті багатьох священників Службу Божу і виголосив прощальну проповідь, підчеркнув глибоку віру Покійної бл. п. Степаніди Прокопович і відданість волі Божій. Навіть попередчасній втраті чоловіка і дітей Покійна не заломилася, все приймала з глибокою вірою — кажучи "Нехай буде воля Твоя, Господи". І так з тою вірою і відданістю на волю Божу залишила цей світ і перейшла в кращий світ, де нема болю, ані печалі, а життя безконечне.

Парох о. Бернанд Панчук прощав Покійну в англійській мові. Панахиду і Службу Божу співав церковний хор.

Членки 26-го Відділу з відзнаками і прапорами взяли участь у панахиді і похороні, а також членки Апостольства Молитви і Марійської Дружини при нашій церкві. Покійна була також їх членкою.

Покійну Степаніду Прокопович похоронено на кладовищі Святого Гробу Господнього в Міч. побіч двох синів бл. п. о. Івана і д-ра Володимира та синові Ліді.

Над могилою прощали Покійну — голова 26-го Відділу СУА Катерина Кобаса: "В імені 26-го Відділу СУА прощаю Тебе Дорога Сестро Союзанко на дорогу в кращий світ. Ти була членкою обов'язковою і сумлінною, приходила на сходинах в міру можливості. Членки раділи, що маємо таку визначну особу між нами "Імось". Ми всі любили, як Ти переводила молитву на сходинах, тож буде нам Тебе бракувати, але то воля Всевишнього і так мусить бути. Прощай Дорога Сестро Союзанко, нехай американська земля буде Тобі легкою. Прощай!".

Від Марійської Дружини прощала Покійну Ірина Лончина. Вона згадала часті зустрічі з Покійною, які були все цікаві і приємні. Покійна згадувала багато про минуле. Найголовніше — глибока віра в Бога і традицію ціхувала її. Найбільше часу Покійна присвятила вихованню внучки Христі, яка опікувалася Бабцею до останньої хвилини її життя. Наша громада втратила особу шляхетну, глибоко релігійну і патріотку. На дорогу у вічність передала І. Лончина грудку землі з України.

Від Лікарського Товариства Покійну прощав д-р Павло Джуль у двох мовах.

Покійна залишила в глибокому смутку доньку Марію Голод, шестеро внуків і восьмеро правнуків, ближчу і дальшу родину на поселенні, Польщі і Україні.

Управа і членки 26-го Відділу СУА.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що відійшла у вічність на 83-му році життя, членка 5-го Відділу **Теодозія Сіділо.** Покійна народилася у Львівщині. До Америки приїхала молододо дівчиною у 1913 р. у 1916 вийшла заміж за Павла Сіділо, з яким прожила 52 роки.

Належала до 5-го Відділу СУА 45 літ. Була його головою, секретаркою і делегаткою на Конвенцію СУА. В Окружній Управі СУА входила до "Будівельного Комітету будови дому" для старших віком. Щедро жертвувала на цей проєкт, однак не дочекалася його завершення.

Була дуже веселої вдачі. Часто співала пісні, які привезла з рідного села.

Залишила в глибокому смутку дві доньки, шість внуків і десять правнуків.

Нехай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про Покійну нехай задержиться поміж нами.

Управа і членки 5-го Відділу СУА.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

В пам'ять почесної членки 1-го Відділу СУА, **бл. п. Катерини Дроздик**, жертвує 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Управа 1-го Відділу СУА

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Дмитерко-Ратич**, патронки нашого Відділу, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 4-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Константина Бачинського**, любителя молоді і довголітнього спонзора стипендій для тієї молоді в Бразилії, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині покійного висловлюємо щире співчуття.

Управа і членки 33-го Відділу СУА, Парма, Огайо

В пам'ять **бл. п. Віри Турченко**, матері нашої членки С. Казанівської, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо щире співчуття.

Членки 22-го Відділу СУА, Чикаго, Ілл.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

В третю річницю смерті незабутньої членки бл.п. Михайлини Мельничук, 69-тий Відділ СУА в Лорейн, О., з жалем згадує трагічні обставини, в яких загинула посестра Михайлина.

27-го серпня 1979-го року, сл. п. Михайлина й Михайло Мельничуки загинули в автовій катастрофі в дорозі до праці. Михайлина Мельничук загинула маючи 55 років.

В 1951-му році, з чоловіком Михайлом та сином Степаном приїхали вони на постійно до Америки й поселились в Елїрії О., дуже близько Лорейну.

Люблені й шановані громадяни, завжди були готові допомогти де тільки була потреба. П. Михайлина, довголітня членка СУА, визначалась точністю та обов'язковістю у виконванні членських обов'язків — не менше активності проявляла Покійна в праці для своєї Церкви.

Нехай її пам'ять буде прикладом для других! З нагоди її похоронів Управа й членки 69-го Відділу СУА в Лорейні зложили 50 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя".

Стефанія Лучковська,
секретарка
69-го Відд. СУА, Лорейн

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іллі Вільшанецького**, мужа нашої членки Стефанії, складаємо 65.00 дол. на Фонд Політичних В'язнів і 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині покійного висловлюємо наше щире співчуття.

Членки 33-го Відділу СУА,
Парма, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої членки **бл. п. Надії з Коковських Гаджери** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Членки 74-го Відділу ім. Олени Теліги,
Чікаго, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Іванчука**, мужа нашої членки Стефанії Іванчук, складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Членки 74-го Відділу СУА,
ім. Олени Теліги, Чікаго, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослава Олійника**, чоловіка членки Марійки Олійник, складаємо 15.00 дол. на Стипендійний Фонд

86-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж.

Замість квітів на могилу **бл. п. Олени Шпачинської**, тещі нашої членки Параскевії Шпачинської, на Пресовий Фонд "Нашого Життя", зложили **членки 103-го Відділу СУА в Гемпстеді, Н. Й.**

по 20.00 дол. Зарицька Зеновія, Шпачинська Параскевія;
по 10.00 дол. Захарія Юлія, Курчак Ольга, Солтис Іванна, Погорецька Віра,;
по 5.00 дол. Подолук Христина, Саґата Стефанія, Цьопик Марія.

Збіркою зайнялася Іванна Солтис

З приводу смерті **бл. п. мґр. Костя Бачинського** складають свої пожертви на Фонд "Сироти в Бразилії":

25.00 дол. — Оксана Бачинська;

по 20.00 дол. — Марія і Микола Гірняки, Марія і Тарас Загаєвичі;

по 10.00 дол. — Олена і Юліян Бачинські, Ярослава Ерденбергер;

5.00 дол. — М. і Яр. Піхурка

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юстини Козак**, членки 63-го Відділу СУА пересилаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо щирі співчуття

Управа і членки 63-го Відділу СУА
в Дітроїті.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Вергун** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині покійної висловлюємо щире співчуття

Олег і Іванна Ратичі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Лізи Поритко**, моєї довголітньої приятельки, складаю 25.00 дол. на Стипендійний Фонд в Польщі.

Олена Качала

Замість квітів на свіжу могилу дорогого вуйця **бл. п. о. д-р Володимира Гавліча** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ярослав і Ольга Томкові, Торонто

У світлу пам'ять **сл. п. д-р Дмитра Капітана**, мужа моєї товаришки, жертвую 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Стефанів — Натлі, Н. Дж.

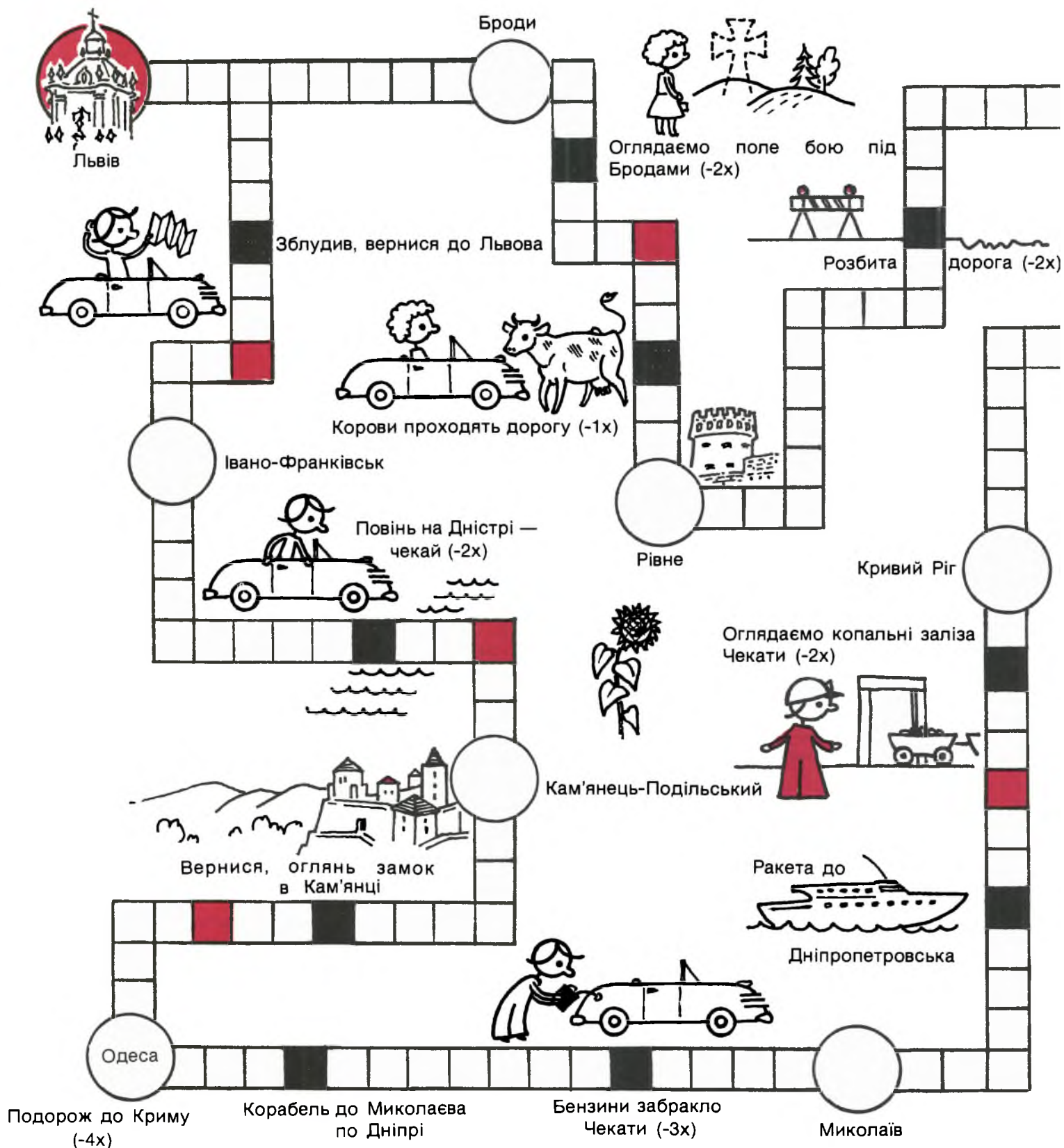
Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мґр. Орісі Руснак-Судчак** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю щире співчуття

Іванна Ратич

Замість квітів на свіжу могилу нашої приятельки **бл. п. Тамари Вішневської Мікош** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Юрій і Валя Турчики

ГРА — УЯВНА ПОДОРОЖ НА УКРАЇНУ

Гра представляє уявну подорож по Україні автом. Можна грати з двома або більше гравцями. Потрібно мати кістки і гудзики або пішачки з інших гор. Розпочинати гру можна коли вийде 5 на кістці. Кожний грач посуває стільки кроків,

скільки вийде на кістці. Можна вибрати одну з двох доріг — зі Львова до Харкова, або з Харкова до Львова. Котрий грач перший доїде до мети, виграє. По дорозі будуть різні місця до оглядання та будуть різні пригоди. X — пред-

Новоград Волинський

Житомир.

Конотоп. Оглядаємо бойовище
Мазепи (-1х)

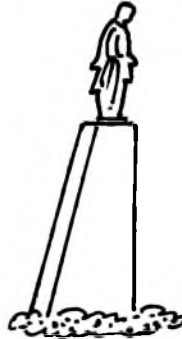
Добрі люди запро-
сили на вареники
(-2х)

Бензини забракло

Дядько їде возом,
можна йти
тільки по 3х

Вирішили поїхати
до Канева (-3х)

Канів

Суми

Забули
валізуку в
Конотопі

Київ
Оглядаємо Київ

Вернися назад

Дніпропетровськ
Оглянь фабрики сталі
Оглянь Музей Яворницького
(-2х)

Полтавці танцюють
на вулиці — фестиваль
Чекати (-1х)

Авто перегрілося (-2х)

Харків

Кременчук
Купаємося в Дніпрі (-2х)

—X Скільки разів пропустити чергу

Мряка на дорозі. Можна йти тільки тоді коли буде 1 або 6

Текст: Віра Андрушків

Рис: Ярмо Козак

■ ставляє скільки разів треба пропустити чергу.
— червоною краскою — представляє мряку на дорозі. Можна йти тоді коли вийде або 1 або 6 на кістці.

Щасливої вам дороги!

Замість квітів на могилу кузинки **бл. п. Одарки Бандрівської** у Львові, складаю 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

**Соломія Дроздовська
з сином Андрієм і невісткою Ганею**

Замість квітів на могилу кузинки **бл. п. Марії Голубович** в Нью Гейвені, складаю 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

**Соломія Дроздовська
з сином Андрієм і невісткою Ганею**

Вшановуючи пам'ять Покійної **бл. п. В. Гуменюк** складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

**Дарія Балазюк, Іванна Городиська,
Марія Антонів з родинами.**

Замість квітів на свіжу могилу моєї землячки **бл. п. Орісі з Роговських Судчак** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Лідія Бурачинська

У світлу пам'ять **бл. п. М. Голубович** складають 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

В. і Л. Фіцаловичі, Нью-Гейвен, Конн.

Замість квітів на могилу **бл. п. Лідії Проць** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Сестрі Асі і д-р Іванові Крупським висловлюємо щирі співчуття.

Володимир і Люба Мриглоцькі.

Замість квітів на могилу у Вінніпегу, Канада, станиця славовянки **бл. п. Оксани з Борковських Бабій**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а її сестрам; Софії Кічоровській, Ярославі Салик, і Анні Ліскевич і їх родинам висловлюємо щирі співчуття.

Зиновія і Александер Камінські

Замість квітів на могилу **бл. п. М. Форовича**, батька членки 29-го Відділу Люсі Кокорудз, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія Ярославич

В першу болючу річницю смерті **бл. п. Володимири Ценко** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд СФУЖО

Ярослава Терлецька

В пам'ять **бл. п. Марії Голубович**, моєї свагерки, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Зеня Грабович

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. В. Слюзара**, мужа нашої членки п. Стефанії Слюзар складаємо 46.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а пані Стефанії та її доням Наталці і Ірині складаємо наші найширіші співчуття.

Членки 47-го Відділу СУА,
Рочестер, Н. Й.

Замість квітів на могилу нашої незабутньої тети **бл. п. Юстини Козак** складаємо 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Мирослава і Мирон Сірі

Замість квітів на могилу **бл. п. Юстини Козак** складаю 25 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ольга Кобзар з родиною

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В п'яту сумну і болючу річницю відходу у вічність мого дорогого і незабутнього **мужа Бориса** складаю 500.00 дол. на Український Музей.

Марія Ржепецька

В пам'ять нашого Дорогого батька **бл. п. Миколи Кохана** складаємо 550.00 дол. на Український Музей.

Мирон і Лідія Гарванки.

В пам'ять нашої Наддорожчої Мами **бл. п. Марії Данилович** складаємо 200.00 дол. на Український Музей.

**Іванна Ганушевська
і Олександра Кизик з родинами.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Миколи Кохана**, батька голови 54-го Відділу СУА, Лідії Кохан-Гарванко складаємо 107.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Членки 54-го Відділу СУА, Вільмінгтон.

Щиро-сердечне спасибі всім членкам 54-го Відділу від вдячної

голови Лідії Кохан-Гарванко.

В пам'ять мого незабутнього мужа **бл. п. Юрія** складаю 100.00 дол. на Український Музей.

Люба Артимишин.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Володимира Савчака** складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Марія, Рома і Наталя Даниш

Вшановуючи світлу пам'ять дорогого нам інж. **Дяди Богдана Рака** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Степан і Євстахія Шугани.

Вшановуючи світлу пам'ять **Анни Дмитерко-Ратич** складаю 25.00 дол. на Український Музей. Синам і Родині складаю щире співчуття.

Зеновія Воробець.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. о. Івана Пацькоша** складаємо 20.00 дол. на Український Музей. Шановній опечаленій Родині складаємо наші щирі вислови співчуття.

Ярослав і Оля Городецькі.

Замість квітів на могилу **бл. п. Миколи Кохана** складають 70.00 дол. на Український Музей

**М. і Н. Шмігелі, З. і О. Бабюки
Ю. і О. Пастернаки.**

У світлу пам'ять **бл. п. інж. Богдана Рака** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Марія і Ярослав Томоруги

Замість квітів на могилу Братової **Юстини Козак** жертвуємо на Український Музей 20 дол.

Марія і Едвард Козаки

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу Шановної Пані **Орисі Судчак** жертвують на Український Музей 20 дол., а родині висловлюють слова щирого співчуття

Марія і Едвард Козаки

Замість квітів на могилу бл. п. **Ольги Зиблікавич**, яка померла в Перемишлі, складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Володимира Сорока, членка 59-го Відділу СУА.

Замість квітів на могилу бл. п. **проф. Теофіля Остаюка** дорогого батька **Магди Кольцо**, складаю 20.00 дол. на Український Музей, а родині висловлюю глибоке співчуття.

Оксана Ключас.

Замість квітів не свіжу могилу бл. п. **Миколи Кохана** складають на Український Музей: **20.00 дол. Іван і Тамара Книгинські, 15.00 дол. Марія Річ, 10.00 дол. Родина Дурбаків, і Іван Відс.**

В пам'ять бл. п. **Данилович**, матері **Олександри Кизик**, членки 66-го Відділу СУА в Нью Гейвен, Конн. складають 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку:

М. Кульчицька, І. Лодинська, В. Гусак, Л. Фіцалович

Замість квітів на могилу бл. п. **Марії Голубович** складаємо 10.00 дол. на Український Музей

М. Кульчицька, І. Лодинська, В. Гусак і Л. Фіцалович

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Барагура, Володимир. "Меч і Книга". Історичні оповідання. Торонто. Вид-во "Добра Книжка". 1980. 111 ст.

Бердник, Олесь. "Зоряний Корсар". Фантастична повість. Торонто. Вид-во "Добра Книжка". 1981. 264 ст.

Самчук Улас. "Планета Ді-Пі". Нотатки й листи. Вінніпег. Вид-во "Волинь". 1979. 354 ст.

Зошити Українського Самвидаву, Випуск I. "Погром в Україні 1972-1979". Вид-во "Сучасність". 1980. 312 ст.

Зошити Українського Самвидаву, Випуск III. "Зупиніть Кривосуддя! Справа Левка Лук'яненка". Вид-во "Сучасність". 1980. 264 ст.

Камінський, Анатоль. "Яка Орієнтація?" Вид-во "Сучасність" 1981. 92 ст.

Продовження: КРИЗЬ ПОРИВИ ЖИТТЯ

сти драконівські закони, то може вдалося б зльюкалізувати хворобу, але про них не могло бути й мови.

Останній поштовх до рішення Василя дала йому розмова з членом Директорії Шевцем. Той закинув Василеві, що Санітарна управа нічого не робить, щоб зарадити лихові. Василеві перехопило дух і він спитав із натиском, з ким має честь говорити. Коли Швець відповів бундючно, що він член Директорії, Василь відповів:

— Ах, то ви, негіднику, забрали для себе вагон санітарного поїзду, а хворих возите у теплушках і смієте мені говорити, що я нічого не роблю!

Мені розказав про цю сцену генерал Віктор Павленко, що був свідком цієї авантюри. З трудом їх обох розвели. Ген. Павленко, колишній летун і старшина гвардії, знав Василя добре і ні хвилини не сумнівався, що він не міг вийти з рівноваги без дуже поважних причин. Словом, дійшло вже докраю.

Я бачила, що з Василем недобре діється. Тепер я вже намовляла Василя взяти відпустку, тим більше, що я захворіла дизентерією і дуже поволи поправлялась. Але, звісно, що з тієї причини я ніколи не впливала б на Василя, коли б не певність, що нам треба усунути з Санітарної управи хоч на якийсь час.

Продовження буде

До пресових референток, співробітників, дописувачів, авторів і читачів!

Ми мусіли залишити до наступних чисел багато вже зложених матеріалів, знімків (в тому теж з XIX Конвенції і з діяльності Відділів) статей, оповідань тощо. Просимо бути терпеливими.

Редакція "Нашого Життя"

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокі число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011
©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір з Закарпаття зі збірки Галі Кандюк. Вишивати ниткою D. M. C. ч. 816. Рис. Ольга Трачук